

Človek a spoločnosť, Človek a hodnoty

Človek a spoločnosť, Dejepis, Geografia, Občianska náuka, Ranný kruh,
Etická výchova, Náboženská výchova



Názov školy	Základná škola Mierová 46		
Adresa	Mierová 1482/46, 821 80 Bratislava		
Riaditeľka školy	RNDr. Naděžda Točená		
Koordinátor pracovného tímu	1.cyklus	2.cyklus	3.cyklus
Človek a spoločnosť	Mgr. Martina Vargová	Mgr. Mária Dopaterová	---
Dejepis	---	Mgr. Mária Dopaterová	Mgr. Mária Dopaterová
Geografia	---	Mgr. Mária Dopaterová	Mgr. Mária Dopaterová
Občianska náuka	----	---	Mgr. Mária Dopaterová
Ranný kruh	Mgr. Martina Vargová	---	
Etická výchova	Mgr. Martina Vargová	Mgr. Mária Dopaterová	Mgr. Mária Dopaterová
Náboženská výchova	Mgr. Martina Vargová	Mgr. Mária Dopaterová	Mgr. Mária Dopaterová
Použitá literatúra	Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej len „ŠVP“) schválený dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140		
Platnosť dokumentu	Postupné zavádzanie od šk. roka 2026/2027 od 1. ročníka vo všetkých predmetoch,		
Vypracovanie dokumentu	September 2025 jún 2026		
Grafická úprava	Mgr. Michal Suchanský		
Kontakt	telefónne č.	0911 080 206	
	e-mail	info@zsbamierova.iedu.sk	

Človek a spoločnosť – charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Rozvoj spoločenskej gramotnosti, ktorú okrem iných vzdelávacia oblasť rozvíja je vnímaná ako schopnosť:

prejavovať sa ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovať svoje práva a naplňovať svoje povinnosti, byť vnímavý voči sebe aj voči druhým a krajine, nadobudnúť pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi, prejavovať aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov, uvedomovať si vlastnú identitu v globalizovanom svete, porozumieť podobným aj odlišným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám ľudského spoločenstva v rôznych častiach Zeme, prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči sebe, iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe vyvodzovať z nich logicky správne závery, ktoré dokážu argumentačne podložiť a prezentovať.

Ciele vzdelávacej oblasti:

Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách. Využívať rôzne metódy získavania, spracovávaní, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania. Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov. Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov. Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať seba, rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete. Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať. Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia. Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.

Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu integrovaného predmetu Človek a spoločnosť a samostatných predmetov etická výchova v alternácii s náboženskou výchovou. Škola vytvorila predmet ranný kruh s cieľom posilniť rozvoj emocionálnej a sociálnej kompetencie žiakov. V treťom cykle tvoria vzdelávaciu oblasť vyučovacie predmety geografia, dejepis, občianska náuka, ranný kruh a etická alebo náboženská výchova.

Časová dotácia vzdelávacích predmetov vo vzdelávacej oblasti rozdelená do cyklov a do ročníkov									
	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Človek a spoločnosť	1	1	1	2	-	-	-	-	-
Dejepis	-	-	-	-	1	2	1	1	2
Geografia	-	-	-	-	2	2	2	2	1
Občianska náuka	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Ranný kruh	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Ciele a komponenty

Geografický komponent objasňuje špecifiká rôznych miest, rozmiestnenie ľudí a ich činností, vzájomné vzťahy medzi javmi a procesmi, ktoré sa na Zemi odohrávajú a vyvíjajú. Žiaci skúmajú interakcie medzi prírodnými zložkami a zároveň vzťahy medzi nimi a človekom. Rozvíjajú svoju schopnosť myslieť v súvislostiach a porozumieť problémom na rôznych úrovniach, od lokálnej po globálnu. Rôzne aspekty priestoru skúmajú pomocou širokej škály prameňov, čo im umožňuje sa v ňom orientovať, a zároveň v ňom konať spôsobom, ktorý je zodpovedný voči životnému prostrediu a potrebám druhých. V procese poznávania priestoru sa žiaci učia klásť a odpovedať otázky (Čo to je?, Kde to je?, Prečo je to tam?, Ako to vzniklo, Aký to má vplyv? a pod.), ktoré sú kľúčové pre formovanie ich priestorového myslenia.

Dejepisný komponent rozvíja a kultivuje objektívne poznanie minulosti a jej prepojenosti s prítomnosťou. Žiaci si rozvíjajú historickú gramotnosť, spoznávajú historické fakty, súvislosti, javy a procesy v širšom spoločenskom kontexte. Prostredníctvom bádateľských otázok a kritickej analýzy historických prameňov, identifikovania príčin a dôsledkov rôznorodých javov a procesov rozlišujú ich historický význam a rôzne uhly pohľadov. Na základe poznania minulosti žiaci reflektujú vlastnú príslušnosť k regiónu, národu a európskemu spoločenstvu. Komponent u žiakov rozvíja aj hodnoty a kompetencie demokratickej kultúry a vzťah ku kultúrnemu a historickému dedičstvu.

Občiansky komponent približuje fungovanie spoločnosti. Žiaci spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si postoj k ľudskej rozmanitosti a vnímajú prínos jej pozitívnych prvkov. Rovnako vnímajú úlohu hodnôt a sociálnych noriem, význam a chod rôznych inštitúcií. Zároveň vnímajú vplyv sociálnych a ekonomických faktorov na rozhodnutia v spoločnosti, nielen v prítomnosti, ale aj minulosti. Reflektujú princípy trvalo udržateľného života, význam obchodných vzťahov i úlohu štátu v hospodárskych vzťahoch. Významnou súčasťou tohto komponentu je výchova k aktívnemu občianstvu, rešpektovaniu princípov slobody a demokracie, ako aj k ochrane ľudských práv.

Eticko-osobnostný komponent prispieva k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov, s dôrazom na uvedomovanie si, prijatie a rozvíjanie vlastnej identity vo vzťahu k druhým ľuďom a všetkému živému na našej planéte. Neoddeliteľnou súčasťou týchto procesov je kultivovanie charakteru, morálnych (etických) a duchovných kvalít žiakov, ich religiózneho vedomia. Zo štandardov eticko-osobnostného komponentu, charakteru a metakognície vychádza predmet Ranný kruh, ktorý do vzdelávania implementuje hodnotový zámer školy. Obsahové štandardy komponentu sú zaradené do samostatného predmetu vytvoreného školou od 1. po 9. ročník, kde je vytvorený dostatočný časový priestor na systematický rozvoj hodnotových, sociálnych a osobnostných kompetencií všetkých žiakov. To znamená, že štandardy eticko-osobnostného komponentu sú primárne rozvíjané v predmete Ranný kruh bez priamej integrácie (alebo minimálnej) do predmetov človek a spoločnosť, dejepis, občianska náuka či geografia.

V predmete etická výchova sa vyučujúci hlbšie venujú jednotlivým činnostiam komponentu a zároveň realizujú rozširujúce činnosti špecifické pre etickú výchovu.

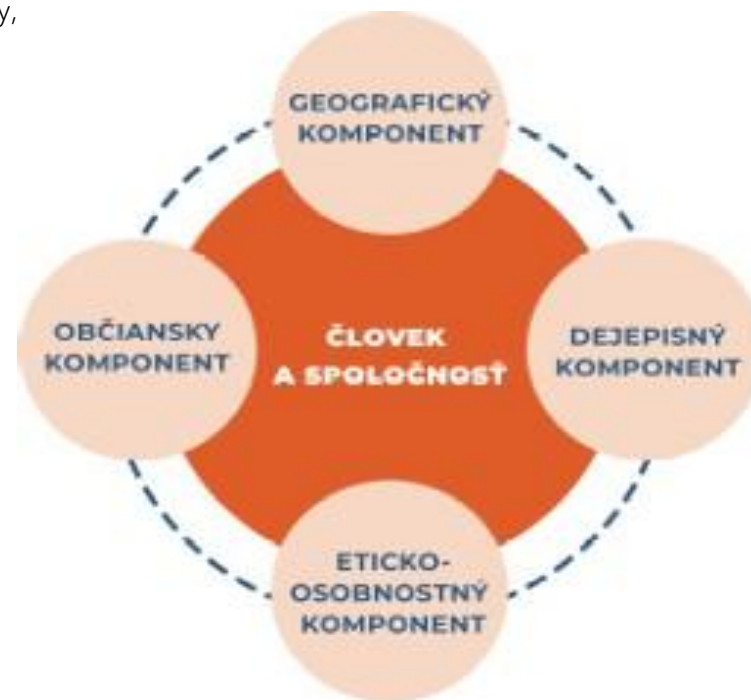
Hlavným cieľom :

1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

Minimálny učebný výstup z výkonového štandardu:

1. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec. Žiak vie/dokáže:- používať základné pojmy potrebné na pohyb a orientáciu v priestore (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za),- vyhľadať polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mape za pomoci učiteľa,- rozpoznať najvýznamnejšie miesta vo svojom okolí,- pomenovať kľúčové osoby, úrady, inštitúcie a udalosti v obci,- základne sa orientovať v čase.



2. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine. Žiak vie/dokáže:-
získať informácie pozorovaním vo svojom okolí,- klásť jednoduché otázky za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme,- získať informácie z jednoduchých obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video),- roztriediť informácie do jednoduchých, vzájomne výrazne odlišných kategórií,- podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení jednoduchej úlohy podľa predpísaného postupu,- prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom alebo v podobe jednoduchého nákresu či plagátu,- opísať vlastnými slovami, na čo slúži mapa,- orientovať sa v prostredí školy a jej blízkom okolí podľa kľúčových orientačných bodov,- nakresliť jednoduchý plán (náčrtok) triedy alebo iného vybraného priestoru pomocou inštrukcií,- podieľať sa na uskutočnení jednoduchého prieskumu o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.

3. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Identifikovať zmeny v čase a v priestore vo svojom okolí. Žiak vie/dokáže:- určiť čas na digitálnych hodinách,- orientovať sa v postupnosti udalostí (skôr, neskôr, dnes, včera, predvčera, zajtra, pozajtra...), uviesť činnosti vybraného dňa a zoradiť ich v časovej postupnosti (ráno, na obed, večer...),- uviesť rozdiely v spôsobe života ľudí v súčasnosti a v minulosti na jednoduchých príkladoch,- opísať slávenie vybraného sviatku a dodržiavania tradícií v rodine alebo v obci,- pomenovať aspoň dva dôvody, pre ktoré ľudia cestujú.

4. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny. Žiak vie/dokáže:- pomenovať vzťah medzi človekom a krajinou na jednoduchom príklade zo svojho okolia,- opísať vplyv meniaceho sa počasia na prírodu a život ľudí na jednoduchých príkladoch,- uviesť aspoň jednu možnosť šetrenia prírodných zdrojov a starostlivosti o životné prostredie vo svojom okolí.

5. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Žiak vie/dokáže:- vymenovať svoje jedinečné vlastnosti a jedinečné vlastnosti druhých,- za pomoci učiteľa pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine a medzi kamarátmi,- pomenovať, čo ho spája s ostatnými,- preukázať citlivosť voči evidentným potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, ku kamarátom, k susedom),- uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.

6. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom. Žiak vie/dokáže:- používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu,- jednoducho vyjadriť svoje myšlienky a pocity,- pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám,- pokojne si vypočuť myšlienky a názory druhých,- vykonávať konkrétne činnosti zamerané na rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite.

7. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní. Žiak vie/dokáže:- s podporou učiteľa opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny,- oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých,- identifikovať hrdinský alebo morálny vzor medzi postavami v rozličných príbehoch,- pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania na konkrétnych príkladoch, s ktorými sa stretáva,- riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt - čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.

8. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými. Žiak vie/dokáže:- nasledovať pravidlá v triede a v škole,- uplatňovať svoje práva a povinnosti,- uviesť príklady povolání ľudí,- uviesť príklad kúpy tovaru.

9. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ. Žiak vie/dokáže:- pomenovať rôzne zdroje informácií,- rozpoznať druhy médií,- uviesť príklad klamstva,- identifikovať reklamu v médiu.

10. cieľ vzdelávania pre 1. cyklus:

Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Žiak vie/dokáže:- uviesť príklad zlepšenia života v triede

Hlavným cieľom :

2. cyklu je rozvíjať poznatky z oblasti geografických, historických a spoločenskovedných javov a procesov. Formujú sa základy aktívneho občianstva, žiaci sú vedení k uvedomeniu si práv, povinností a zároveň aj možností pozitívne ovplyvňovať svet vo svojom bezprostrednom okolí. Žiaci dokážu spolupracovať na riešení výziev a konfliktov. Rozvíjajú svoje schopnosti pracovať s mapou a inými zdrojmi informácií pri skúmaní prírodných a spoločenských pomerov Slovenska. Zároveň dokážu poznávať minulosť pomocou práce s jednoduchými historickými prameňmi.

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.

Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.

Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.

Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny.

Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.

Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.

Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.

Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity.

Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.

Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.

Hlavným cieľom :

3. cyklu je porozumieť vybraným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta. Žiaci rozvíjajú svoj pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Aktívne sa zapájajú do riešenia aktuálnych výziev a problémov. Uvedomujú si vlastnú identitu v globalizovanom svete. Rešpektujú a prejavujú ohľaduplnosť voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám. Žiaci kriticky pristupujú k zdrojom informácií

a mediálnym obsahom. Disponujú rozvinutými spôsobilosťami získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe.

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.

Vyberať, navrhnuť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov.

Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov.

Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu

života na Zemi.

Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.

Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehĺbovanie osobných vzťahov.

Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra.

Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.

Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí.

Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

	1. CYKLUS	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ		1.-3. ROČNÍK
Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže::
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Škola	Nachádzam sa v škole Nachádzam sa v triede Moja Trieda	Určovanie orientačných bodov v triede a škole, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.).	Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Používať pomenovania osôb, ktoré pracujú v škole.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Škola	Prejavujem úctu Slušnosť	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Kladenie otázok, počúvanie druhých. Súhlas, nesúhlas.	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočúť si názory druhých, aktívne počúvať, tolerovať názory druhých.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Škola	Vytvárame pravidlá triedy	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku. Rozpoznávanie dôsledkov pravdivosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

GEOGRAFICKÝ, OBČIANSKY	Ročné obdobia	Čo sa deje na jeseň, v zime, na jar, v lete	Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	Stručne opísať význam kľúčových udalostí v komunite a obci. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.
GEOGRAFICKÝ, OBČIANSKY, ETICKO- OSOBNOSTNÝ	Okolie školy doprava	Prepravujem sa	Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí. Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadat o pomoc). Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdavenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia. Opísať vplyv dopravy na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.
DEJEPISNÝ	Čas	Spoznávam hodiny Určujem čas	Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače). Určovanie času na hodinách, celé hodiny.	Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času. Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok. Lustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny Určiť čas na hodinách, celé hodiny.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

DEJEPISNÝ, ETICKO- OBČIANSKY	čas	Plánujem si týždeň Ako plyní čas	Tvorba časového harmonogramu dňa. Opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň). Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít). Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň). Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...). Tvorba časového harmonogramu týždňa.	Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Zoradiť udalosti v rámci dňa, v týždni. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom. Tvoriť časový harmonogram týždňa.
ETICKO- OSOBNOSTNÝ	Emócie, rodina	Prežívam emócie Dodržiavam pravidlá v rodine	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých/iných. Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.	Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

DEJEPISNÝ, OBČIANSKY, ETICKO- OSOBNOSTNÝ	Emócie, rodina	Rozprávam o rodine	Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti. Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov. Vnímanie potrieb druhých/iných. Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka.	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine. Žiak vie/dokáže viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.
ETICKO- OSOBNOSTNÝ	Emócie, rodina	Ako sa vidím Ako vidím druhých	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní. Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Diskusia o vlastných vzoroch.	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania. oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Žiak vie/dokáže vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard Pojmy, vzťahy, fakty	Obsahový štandard Činnosti	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu v okolí školy (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: Kam vedie táto cesta?	Určiť orientačné body v okolí školy. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	Plán, mapa, mapové znaky, legenda	Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov. Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej častí na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne.	Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.
-------------	------------------------------	-----------------------------------	---	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže::
GEOGRAFICKÝ	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, počasie, mesto a vidiek, spôsob života	Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka (napr. prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, jednotné a rôznorodé). Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu.	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí počas dňa a roka. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápisov alebo jednoduchých grafických organizérov. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu, Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.
DEJEPISNÝ	Orientácia v čase	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok. Zoradovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...).	Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. lustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny, Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti. Určiť vzájomné vzťahy medzi mesiacmi, cyklami. ⇒ Určovanie času (aj polhodiny, štvrt hodiny)
DEJEPISNÝ	Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povest', pamiatky	Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov.	Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, Kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže::
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Piktogramy. Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Pravidlá správania v škole a doma. Dodržiava fair play.
OBČIANSKY	Život obce a vzťahy v komunite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obe (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok.	Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

OBČIANSKY	Zodpovedné hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne.	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, Kamarátskych skupinách Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. Vymenovať rôzne povolania a ich pracovnú náplň.
-----------	-------------------------	---	---	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé.	Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva.
OBČIANSKY	Základy práce s mediálnym obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy).	Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Identifikovať zdroj šírenia informácií.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Spoznávanie prírodných a historických prvkov Bratislavy a jej okolia vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.). Rozlišovanie pojmov súvisiacich s prírodnými a historickými prvkami Bratislavy. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: „Odkiaľ a kam tečie Dunaj, Váh? Kam sa dostaneme, loďou / vlakom, autobusom, z prístavu, zo železničnej, autobusovej stanice?“	Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí. Čítať obsah jednoduchkej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Určovanie svetových strán na mape. Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na	Čítať obsah jednoduchkej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

leteckej snímke a mape veľkej mierky

zobrazenia v pláne a na jednoduchšej mape.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchšej mape sveta.	Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Určiť svetové strany na mape. Odhadnúť vzdialenosť na mape, lokalizovať svoje bydlisko na leteckej snímke. Určiť polohu Slovenska na mape Európy.
GEOGRAFICKÝ	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.	Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite.	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov, Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

			Identifikovanie základných podobností a odlišností Serede (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.	modelu.
--	--	--	---	---------

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Orientácia v čase	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár.	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...).	Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.
DEJEPISNÝ	Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povest', pamiatky.	Prerозprávanie alebo stvárnenie príbehu (povešť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, Miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerозprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. Pozorovať zmeny v čase, spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.
OBČIANSKY	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Opísať význam a dodržiavanie pravidiel.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

			pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	
--	--	--	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Život obce a vzťahy v komunite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.	Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá). Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, obci)	Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite obci. Rozlíšiť súkromný a verejný priestor. Identifikovať významné miesta v obci.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

OBČIANSKY	Zodpovedné hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie.	Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie .	Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými. Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.
-----------	-------------------------	--	--	---

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším, chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	Že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

OBČIANSKY	Základy práce s mediálnym obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neublížujúceho správania v online priestore voči iným Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch. Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.	Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou. Uviesť príklad nepravdivej správy. Rozlišovať fikciu a realitu a dôvody ich využívania.
-----------	-----------------------------------	------------------------------------	---	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti prosím, ďakujem, prepáč) uvedomovanie si ich dôsledkov.	Aktívne rozvíjať vzťahy v komunite. Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Využívanie mapy ako zdroja informácií	Mapové znaky, druhy máp, turistická mapa, grafická mierka.	Určovanie prvkov obsahu máp – čítanie mapy. Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojenie si základov práce s nimi (všeobecnogeografická, topografická, tematická mapa). Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape.	Interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku. Naplánovať vychádzku alebo výlet pomocou turistickej mapy a orientovať sa podľa nej v teréne. Poznať názvy a rozmiestnenie najdôležitejších geografických prvkov na mape Slovenska. Klást si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je? a i.) a hľadať na ne odpovede, Porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

GEOGRAFICKÝ	Poloha a rozloha Slovenska, rozpoznávanie prírody našej vlasti	Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska, územná ochrana prírody	Opis polohy a porovnávanie rozlohy Slovenska (väčšia ako / menšie ako) voči susedným štátom a v rámci Európy. Určovanie polohy najvýznamnejších povrchových celkov, riek, vodných plôch a chránených území na mape Slovenska spojené s ich základnou charakteristikou.	Vymedziť polohu Slovenska voči susedným štátom a porovnať jeho rozlohu v rámci Európy. Identifikovať rozmanitosť prírody Zeme na vybraných príkladoch zo Slovenska. Vysvetliť význam územnej ochrany prírody na príkladoch chránených území na Slovensku. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na mape.
-------------	--	--	---	---

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Poloha a rozloha Slovenska, rozpoznávanie prírody našej vlasti	Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska, územná ochrana prírody	Ako človek pretvára krajinu? Opis krajiny a spôsobov jej využívania na príkladoch rôznych typov krajín zo Slovenska – na základe práce s fotografiami a leteckými snímkami. Usporiadanie rastlínstva a živočíchov podľa nadmorskej výšky pomocou nákresu. Zdôvodnenie významu ochrany prírody a krajiny na vybraných príkladoch chránených území, osvojovanie si zásad správania sa a pohybu v prírode.	Rozpoznať prírodné pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny. Získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete. Správne používať pojmy potrebné na skúmanie geografických javov a procesov.
GEOGRAFICKÝ	Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Počet obyvateľov Slovenska, etnická a kultúrna rozmanitosť, administratívne členenie, hlavné mestá, krajské mestá, významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, cestovný ruch.	Členenie územia Slovenska na kraje, okresy a kultúrne (tradičné) regióny. Určovanie polohy hlavného mesta, krajských miest a ďalších dôležitých sídiel na mape Slovenska spojené s opisom toho, čím sú známe alebo jedinečné. Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky v regióne, v ktorom sídli škola. Vyhľadávanie zaujímavých turistických cieľov v SR podľa osobných preferencií spojené s tvorbou plánu poznávacieho výletu.	Rozpoznať kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku. Získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny. Vysvetliť význam územnej ochrany prírody na príkladoch chránených území na Slovensku. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej mape Správne používať pojmy potrebné na skúmanie geografických a spoločenskovedných javov a procesov.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

GEOGRAFICKÝ	Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti	Všeobecno-geografická mapa, prírodná a kultúrna rozmanitosť.	Základná orientácia na mape spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov (štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka). Porovnávanie prírodných podmienok a spôsobu života na Slovensku a vo vybranom štáte Európy a sveta.	Poznať názvy a rozmiestnenie najdôležitejších geografických prvkov na mape Slovenska a sveta. Správne používať pojmy potrebné na skúmanie geografických javov a procesov. Vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami, osídlením a spôsobom života ľudí v súčasnosti a minulosti.
--------------------	------------------------------------	--	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti	Všeobecno-geografická mapa, prírodná a kultúrna rozmanitosť.		Uviesť príklady, ako človek využíva a pretvára krajinu. Prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej mape.
DEJEPISNÝ	Spôsoby určovania času a zaznamenávanie a skúmanie minulosti	Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané profesie súvisiace so skúmaním minulosti /archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik) historické pramene – hmotné, ústne, písomné, primárne, sekundárne.	Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/ historický a cyklický/prírodný). Zoraďovanie udalostí na časovej osi, určovanie ich vzájomných vzťahov. Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie / z vybraného historického obdobia.	Identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí. Rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách. Klást si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede. Interpretovať a vytvárať grafické zobrazenia vzťahov medzi procesmi alebo javmi (časová os).

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

DEJEPISNÝ	Počiatky ľudskej spoločnosti	Zberač, lovec, migrácia – osídlenie sveta – mapa, najstaršie stopy človeka na svete (Venuša, mohyla).	Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene.	Identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí. Rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore. Porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska.
-----------	------------------------------	---	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Prvé civilizácie	Počiatky poľnohospodárstva, mestské štáty, riečne civilizácie, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika, architektúra, medicína, kultúra a umenie)	Identifikovanie vplyvu prírodných faktorov a zdrojov na ľudské osídlenie a činnosť človeka v minulosti, vzťahu človeka a prírody, domestikácia.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej a historickej mape. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore. Ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch.
OBČIANSKY	Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností	Práva a povinnosti obyvateľstva obce.	Zisťovanie, na čo mám ako obyvateľ obce nárok.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov. Komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie. Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce.
OBČIANSKY	Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	Samosprávne riadenie, starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby.	Diskusia o právach a povinnostiach v škole a v obci. Monitorovanie činnosti triednej samosprávy a žiackeho parlamentu. Poznávanie starostlivosti o obec so starostlivosťou o domácnosť. Porovnanie typov služieb, ktoré poskytuje obec.	Vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch. Zdôvodniť úlohu a význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu obecnej samosprávy. Tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole). Viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Zodpovedné hospodárenie	Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta.	Získanie prehľadu o rodinnom rozpočte, príjmy a výdavky na fiktívnom príklade. Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, rôzni výrobcovia a poskytovatelia, miesto výroby, vzácnosť, vplyv na životné prostredie.	Analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít. Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov.
OBČIANSKY	Základy aktívneho občianstva	Práva dieťaťa, analyzovanie a riešenie problému	Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa dodržiavajú alebo porušujú v prostredí žiaka. Aktívne prejavovanie solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv.	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce. Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí. Uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život. Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy. V spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra.
OBČIANSKY	Mediálna gramotnosť	Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií	Posúdenie pravdivosti / zavádzania reklamy na vybranom príklade.	Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí. Rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií. Uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Využívanie mapy ako zdroja informácií	Mapové znaky, vrstevnice, nadmorská výška, digitálne mapy, GPS, navigácia	Vyhľadávanie objektov, trás a osvojenie si základov merania vzdialenosti na mape. Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch) pomocou vrstevníc a kót. Určovanie nadm. výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape. Tvorba jednoduchej tematickej mapy s využitím map. znakov (bodových/ líniových/plošných).	Interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej mape Naplánovať vychádzku alebo výlet pomocou turistickej mapy a orientovať sa podľa nej v teréne. Klást si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, a i.) a hľadať na ne odpovede. Porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií. Prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania.
GEOGRAFICKÝ	Poloha a rozloha Slovenska, rozpoznávanie prírody našej vlasti	Meteorologické prvky, poveternostné javy, predpoveď počasia, podnebie, horotvorná činnosť, riečna a ľadovcová dolina, tiesňava, kaňon, prírodné pamiatky.	Interpretovanie jednoduchej grafickej, textovej, televíznej predpovede počasia. Modelovanie pohorí na príkladoch vrásového a sopečného pohoria. Rozpoznávanie procesov vzniku vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a z iných častí Zeme. Identifikovanie cenných a turistických atraktívnych prírodných lokalít na Slovensku, vo svete.	Správne používať pojmy potrebné na skúmanie geografických javov a procesov. Identifikovať rozmanitosť prírody a obyvateľstva Zeme na vybraných príkladoch. Interpretovať predpoveď počasia. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody krajiny. Uviesť príklady, ako človek využíva a pretvára krajinu. Interpretovať predpoveď počasia. Opísať vznik pohorí a vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra. Klást si základné bádateľské otázky a hľadať na ne odpovede. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na mape. Porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií. Prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

GEOGRAFICKÝ	Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, cestovný ruch	Porovnávanie počtu obyvateľov Slovenska s inými štátmi Európy (viac ako/menej ako)	Správne používať pojmy potrebné na skúmanie minulosti, geografických a spoločenskovedných javov a procesov. Uviesť základnú charakteristiku obyvateľstva SR z hľadiska počtu, rozmiestnenia, národnostného a nábož. zloženia.
--------------------	---	---	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
GEOGRAFICKÝ	Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, cestovný ruch	Spoznávanie, že Slovensko nie je domovom len pre Slovákov a že Slováci nežijú len na Slovensku. Zisťovanie dôvodov sťahovania ľudí – v rámci Slovenska, zo Slovenska a na Slovensko. Identifikovanie hlavných hospodárskych činností na Slovensku. Odhaľovanie pôvodu vybraných tovarov bežnej spotreby, spôsobu ich výroby, dopravy k spotrebiteľom a zhodnocovania po využití.	Opísať význam jednotlivých hospodárskych činností na zabezpečenie ľudských potrieb. Vysvetliť dôvody pohybu ľudí na príkladoch zo SR a sveta. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody krajiny. Vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami, osídlením a spôsobom života ľudí v súčasnosti a minulosti. Získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete. Porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií. Interpretovať a vytvárať grafické zobrazenia vzťahov medzi procesmi alebo javmi (mapa mysle, graf, schéma a i.). Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej mape.
GEOGRAFICKÝ	Poznávanie Zeme a jej rozmanitosť	Všeobecnogeografická mapa sveta, politická mapa sveta, prírodná a kultúrna rozmanitosť.	Rozpoznávanie geografických útvarov ako sú ostrov, polostrov, súostrovie, more, záliv, prieliv, prieplav a ústie na obrázku, mape a glóbose. Základná orientácia na mape sveta a glóbose spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov (štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka) k jednotlivým svetadielom. Opis a porovnávanie vybraných riek sveta pomocou fotografií, satelitných snímok a mapy – činnosť rieky v rôznych častiach toku (erózia, prenos, ukladanie	Identifikovať rozmanitosť prírody a obyvateľstva Zeme na vybraných príkladoch. Rozpoznať prírodné a kultúrnohistorické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku. Vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami, osídlením a spôsobom života ľudí v súčasnosti a minulosti. Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na mape. Klást si základné bádateľské otázky a hľadať na ne odpovede. Dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy. Získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete. Prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

			materiálu) a vplyv rieky na život človeka. Spoznávanie rozmanitosti sveta prostredníctvom najznámejších prírodných a kultúrohistorických pamiatok.	vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania. Opísať vznik pohorí a vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra.
--	--	--	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti	Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané profesie súvisiace so skúmaním minulosti /archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik) historické pramene – hmotné, ústne, písomné, primárne, sekundárne.	Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria . Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti. Mapovanie miest pamätí na Slovensku. Zaznamenanie a vysvetlenie významu pamätných dní a štátnych sviatkov kalendári. Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne.	Klást si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede. Rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore. Sprítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska. Mapovať miesta pamäti v regióne a na Slovensku. Vysvetliť význam pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári. Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým. Poznať lokálne a regionálne kultúrnospoločenské reálie a históriu a ich význam pri budovaní vlastnej kultúrnej identity.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

DEJEPISNÝ	Počiatky ľudskej spoločnosti	Zberač, lovec, migrácia – osídlenie sveta – mapa, najstaršie stopy človeka na svete (Venuša, mohyla).	Rozpoznávanie zmien v životných podmienkach pravekých ľudí v súvislosti s pravými objavmi a vynálezmi (ohreň, pästný klin, bronz, železo, koleso a i.)	Opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej a historickej mape. Opísať význam jednotlivých hospodárskych činností na zabezpečenie ľudských potrieb. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore. Rozlíšiť blízku a dávnu minulosť, historické obdobia. Ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch.
-----------	------------------------------	---	--	---

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Prvé civilizácie	Počiatky poľnohospodárstva, mestské štáty, riečne civilizácie, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika, architektúra, medicína, kultúra a umenie)	Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra.	Charakterizovať vybrané príklady kultúr v minulosti. Rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore. Rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách. Ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch.
OBČIANSKY	Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností	Práva a povinnosti obyvateľstva obce.	Poznávanie rôznych nariadení, daní a poplatkov, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie, poplatok za psa, nelegálne skládky odpadu a i.)	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce. Vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch. Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí. Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

OBČIANSKY	Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	Samosprávne riadenie, starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby. Popis procesu volieb do zastupiteľských orgánov na lokálnej úrovni.	Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy alebo pozície občana na obecnom / mestskom úrade. Opis príkladov situácií, ktoré rieši obecné zastupiteľstvo. Riešenie susedských konfliktov na konkrétnych príkladoch.	Rešpektovať pravidlá platné v škole aj v obci a vyžadovať ich dodržiavanie. Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. Porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém. V spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť na riešenie vybraného problému vo svojom okolí aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra.
-----------	--	---	--	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Zodpovedné hospodárenie	Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta.	Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami. Analyzovanie zdrojov odmeny za prácu – učiteľ/ka, mama, dôchodca, predavač/ka, výrobca zmrzliny.	Dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy. Analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít.
OBČIANSKY	Základy aktívneho občianstva	Práva dieťaťa, analyzovanie a riešenie problému	Vypracovanie spoločného vyhlásenia triedy zastupiteľstvu obce k aktuálnej téme.	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce. Vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch. Zdôvodniť úlohu a význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu a obecnej samosprávy.
OBČIANSKY	Mediálna gramotnosť	Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií	Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií.	Poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným. Pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy.

DEJEPIS; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Starovekí Gréci	Antika, polis, kolonizácia, otroctvo, tyran, demokracia, kolonizácia, umenie.	Porovnanie spoločnosti v Sparte a Aténach. Charakterizovanie základných princípov aténskej demokracie a porovnanie s modernou zastupiteľskou demokraciou. Tematická sonda grécke divadlo, architektúra, literatúra, olympijské hry, výchova.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklade Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia
DEJEPISNÝ	Staroveký Rím	Republika, patricijovia, plebejci, cisárstvo, provincie, Limes Romanus, Gerulata, náboženské predstavy.	Zaznamenávanie priebehu a dôsledkov rímskej expanzie na mape. Porovnávanie rôznych foriem vlády v starovekom Ríme. Identifikovanie odkazu starovekého Ríma v európskom umení, kultúre a práve. Tematická sonda každodenný život v starovekom Ríme.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklade Rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období

DEJEPIS; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Stredovek	Veľká Morava, byzantská misia, kráľ, léno, hrad, šľachta, poddaní, duchovenstvo, kláštor, stredoveké mesto, remeslá, cech, univerzita, Franská ríša, islam, Korán, Arabská ríša, Byzantská ríša, románsky sloh, gotika, katedrála, stredoveké Uhorsko, kolonizácia, banské mestá.	Opis života na stredovekom hrade a dedine, v stredovekom meste a kláštore. Spoznávanie úlohy cirkvi a zbožnosti v živote stredovekého človeka. Interpretácia prínosu významnej stredovekej osobnosti. Návšteva historicky významnej lokality. Interpretácia vybranej stredovekej legendy. Tematická sonda z regionálnych dejín – stopy stredoveku v regióne	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy /udalosti z rôznych perspektív Charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklade Rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady každodenného života v rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre

DEJEPIS; 3.cyklus; 8.ročník

DEJEPISNÝ	Novovek	Renesancia, humanizmus, Academia Istropolitana, Nový svet, objavitelia, dobyvatelia, objavení, kolonializmus, kolónie, reformácia, protestant, katolík, turecký vpád, Bratislava - hlavné mesto Uhorska	Analyzovanie predpokladov európskej expanzie a kolonizácie v novoveku. Porovnanie krátkodobých a dlhodobých dôsledkov európskej kolonizácie vybranej krajiny. Opis kultúry vybranej neeurópskej civilizácie. Porovnanie východísk a prejavov reformácie a protireformácie. Charakteristika podstaty a východísk nového svetonázoru v období humanizmu a renesancie. Tematická sonda – priebeh a dôsledky kolonizácie jednej z európskych krajín. Tematická sonda z regionálnych dejín – príbeh novovekej stavby alebo osobnosti.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo/ umelecké dielo z vybraného obdobia Pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre Rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe Porovnať formy revolúcií na vybraných príkladoch Zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie
-----------	---------	--	---	--

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Obdobie revolúcií a reforiem	Konštitučná monarchia, absolutistická monarchia, osvietenstvo, Veľká revolúcia, viedenský kongres, politika rovnováhy síl, priemyselná revolúcia, industrializácia, kapitalizmus, hnutie za zrušenie otroctva, nacionalizmus, národný štát, imperializmus, liberalizmus, konzervativizmus, socializmus, boj za nezávislosť kolónií, tereziánske a jozefínske reformy, náboženská sloboda, revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, slovenské politické programy, rakúsko-uhorské vyrovnanie, modernizácia, maďarizácia.	Analýza vývoja predstáv o správe vecí verejných. Analýza priemyselnej revolúcie ako zásadného zlomu v dejinách ľudstva. Zhodnotenie vplyvu industrializácie na globalizáciu a životné prostredie. Identifikovanie predpokladov vzniku zjednotených národných štátov a vplyvu na mocenské pomery v Európe. Zhodnotenie cieľov a foriem politiky veľmocí a jej dôsledkov na dnešný svet. Analýza postavenia pôvodného obyvateľstva vo vybranej európskej kolónii. Porovnanie procesu spoločenských zmien cestou reforiem a revolúcií. Porovnanie cieľov a výsledkov slovenského národného hnutia. Zhodnotenie dôsledkov rakúsko-uhorského vyrovnania. Tematická sonda z regionálnych dejín – príčiny a dôsledky vysťahovalectva zo Slovenska do zámoria v porovnaní so súčasnosťou. Tematická sonda – zrod konceptu, uplatňovanie, dodržiavanie, rešpektovanie ľudských a občianskych práv.	Zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Analýza významu a činiteľov ovplyvňujúcich rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti Rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe Zhodnotiť procesy modernizácie spoločnosti na vybranom príklade Porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Prvá svetová vojna	Trojspolok, dohoda, zákopová vojna, fronty, zázemie, odboj, československé légie, Versaillský systém, nástupnícke štáty.	Analýza príčin prvej svetovej vojny na základe historických prameňov. Identifikovanie kľúčových medzníkov v priebehu prvej svetovej vojny. Zhodnotenie podmienok života na fronte a v zázemí. Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Interpretácia príbehu z veľkej vojny na základe dobových prameňov a umeleckého diela z pohľadu žien a detí. Zaznamenanie na mape zmien hraníc na základe Versaillského systému. Tematická sonda z regionálnych dejín – pamätné miesta, pamäťové inštitúcie, pamätníky.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom období Analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni
DEJEPISNÝ	Európa a Československo medzi dvoma svetovými vojnami	Svetová hospodárska kríza, parlamentná demokracia, politická pluralita, diktatúra, komunizmus, fašizmus, nacizmus, propaganda, gulag, politika appeasementu, Československá republika, národnostná politika, rozvoj školstva,	Porovnanie kapitalizmu a centrálne plánovanej ekonomiky. Identifikovať základné medzníky vzniku prvej Československej republiky. Analýza vzťahov národnostných menšín. Porovnanie demokratických a nedemokratických režimov. Porovnanie diktatúry a parlamentnej demokracie vo vzťahu k občianskym právam. Zhodnotenie cieľov a následkov politiky Spoločnosti národov a appeasementu.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom období

hospodářstva,

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Európa a Československo medzi dvoma svetovými vojnami	kultúry, spolkový život, moderný slovenský národ, centralizmus, autonómia, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik.	Analýza úlohy médií a dobových prameňov so zameraním na odhaľovanie mechanizmov manipulácie a propagandy. Interpretácia príbehu/vizuálneho/zvukového diela z medzivojnového obdobia Tematická sonda - zmena postavenia ženy v spoločnosti.	Posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom Rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy
DEJEPISNÝ	Druhá svetová vojna a Slovenská republika	Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, fašistická os, protihitlerovská koalícia, totálna vojna, protifašistický odboj, cenzúra, perzekúcie, genocída, holokaust, koncentračné tábory, štátostrana, totalitný politický systém, židovský kódex, deportácie, arizácia, kolaborácia, odboj, Slovenské národné povstanie, konferencie Veľkej trojky, Spravodliví medzi národmi.	Charakteristika totalitného štátu. Analýza dobových prameňov so zameraním na cenzúru a propagandu. Analýza literatúry - príbehy pamätníkov, preživších. Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Tematická sonda z regionálnych dejín - miesta pamäti, príbeh z SNP. Tematická sonda - postavenie žien v ideológii totalitného štátu. Reflexia druhej svetovej vojny v umení.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu Utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Studená vojna	Marshallov plán, OSN, supervelmoci, železná opona, disent, samizdat, studená vojna, hospodárske a vojenské bloky, jadrové zbrane, dekolonizácia, svet ako „globálna dedina“, pád železnej opony, zjednotenie Nemecka, rozpad ZSSR, európska integrácia.	Interpretácia povojnového sveta - obnova, premeny Európy. Charakteristika bipolárneho sveta. Identifikácia prejavov občianskeho odporu obyvateľstva vo východnom bloku. Vystihnúť základných predpokladov, cieľov a medzníkov procesu európskej integrácie. Zhodnotenie príčin a dôsledkov dekolonizácie na vybranom príklade. Tematická sonda - život počas socializmu v regióne. Tematická sonda - rola médií v spoločnosti na vybranom príklade. Tematická sonda - osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade.	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období
DEJEPISNÝ	Československo za železnou oponou	Národný front, februárový prevrat, zbor povereníkov, politické procesy, menová reforma, znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia, socialistický realizmus, reformný proces,	Analýza dôsledkov februárového prevratu. Zhodnotenie predpokladov a cieľov pokusu o reformu socializmu. Identifikovanie premien krajiny, mesta a dediny. (Tematický deň) Tematická sonda - spomienky svedkov okupácie 1968. (Tematický deň) Tematická sonda - prejavy normalizácie v každodennom živote ľudí. Tematická sonda osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade	Orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase Vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny Interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív Interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

		okupácia 1968, normalizácia,		
--	--	------------------------------------	--	--

DEJEPIS; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
DEJEPISNÝ	Československo za železnou oponou	Charta 77, dissent, samizdat, sviečková manifestácia, nežná revolúcia, vlny emigrácie z Československa.	Analýza umeleckého dobového a súčasného diela k totalite.	rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období
DEJEPISNÝ	Zápas o demokraciu po roku 1989	Parlamentná demokracia, vznik Slovenskej republiky, privatizácia, reštitúcia, plnenie kritérií Demokratického štátu, vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie, prijatie eura, plnenie kritérií demokratického štátu, korupcia, Autoritárske tendencie politikov a politických strán, populizmus, globalizácia.	Analýza hlavných zmien v Československu po roku 1989. Porovnanie cieľov a následkov spoločensko-ekonomickej transformácie po roku 1989. Objasnenie hlavných príčin a dôsledkov rozdelenia Československa. Rozpoznanie pozitívnych a negatívnych znakov vnútropolitického vývoja Slovenskej republiky. Rozvíjanie historickej empatie na citlivé témy pre hlbšie porozumenie historických procesov. Diskutovanie o úlohe historickej pamäte pri vyrovnávaní sa s minulosťou.	orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia Utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu Vysvetliť na vybranom príklade zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie Identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Zdroje geografického poznávania	Geografická sieť, nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky, obratníky, polárne kružnice, zemské plogule, časové pásma	Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej polohy v teréne pomocou GPS. Určovanie času v rôznych častiach Zeme s využitím mapy časových pásiem. Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia). Tvorba jednoduchej tematickej mapy s využitím bodových, plošných alebo líniových znakov.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického charakteru a vyvodiť z nich správne závery, určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť grafickú mierku, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe, preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak),

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 6.ročník

GEOGRAFICKÝ	Planéta Zem a jej prírodné krajinné sféry	Tvar a pohyby Zeme, sklon zemskej osi, stavba Zeme, platňová tektonika, prírodné riziká a hrozby, atmosféra, klimatotvorné činitele, klimatický diagram, podnebie (klíma), podnebné pásma, výšková stupňovitosť, šírková pásmostnosť, typy krajín (biómy), pevninské a horské ľadovce.	Objasňovanie súvisu tvaru Zeme, pohybov Zeme a sklonu zemskej osi so striedaním dňa a noci, striedaním ročných období a existenciou podnebných pásiem na Zemi. Opis stavby Zeme a skúmanie vplyvu platňovej tektoniky na formovanie zemskeho povrchu na vybraných príkladoch zo sveta (napríklad Himaláje, Andy a Východoafrická priekopová prepadlina). Určovanie príčin a dôsledkov seizmickej a vulkanickej činnosti; lokalizovanie oblastí na Zemi, ktoré sú touto činnosťou najviac zasiahnuté. Lokalizovanie najznámejších povrchových celkov (pohoria, nížiny a i.) a prvkov vodstva na mape sveta a ich porovnanie. Rozpoznávanie rozdielu medzi počasím a podnebím.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodit' z nich správne závery, opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na život na Zemi, zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme, určiť príčiny a dôsledky prírodných katastrof, oblasti ich výskytu a možnosti predchádzania ich vzniku alebo zmierňovania nimi spôsobených škôd, porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi, posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku, porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem,
-------------	---	---	---	---

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Planéta Zem a jej prírodné krajinné sféry		Základná charakteristika podnebných pásiem na základe teploty vzduchu a množstva zrážok spojená s vymedzením ich priestorového rozšírenia. Určovanie vplyvu klimatotvorných činiteľov (geografická šírka, vzdialenosť od morí a oceánov, morské prúdy, nadmorská výška, činnosť človeka) na podnebie a typy krajín na Zemi. Identifikovanie príčin, dôsledkov a oblastí výskytu monzúnov, tropických cyklón a tornád. Porovnávanie vybraných typov krajín (biómov) z hľadiska prírodných pomerov, činnosti človeka a ich priestorového rozšírenia na Zemi. Porovnávanie pevninských a horských ľadovcov – oblasti výskytu, význam, príčiny a dôsledky topenia ľadovcov.	vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a na Slovensku, vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme, vytvoriť tematickú mapu v digitálnej alebo papierovej podobe, preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak) interpretácia a tvorba klimatických diagramov, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie,
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Formovanie environmentálneho povedomia	Kráša prírody, zodpovednosť, udržateľnosť environmentálne aktivity.	Vnímanie krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života. Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcich k udržateľnosti.	vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme,

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Geografia v teréne	Geografický prieskum, primárne a sekundárne zdroje informácií.	<i>Práca s mapou a GPS v miestnej krajine:</i> Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa, prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Výber a analýza dostupných sekundárnych dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery , rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných , preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak) , sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia , argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov , podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy , ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia , prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie , určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku , použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi , orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS , vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe , realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
GEOGRAFICKÝ	Zdroje geografického poznávania	geografická sieť, poludníky, rovník, rovnobežky, obratníky, polárne kružnice, zemské poglobule, číselná mierka mapy, satelitná snímka, geoinformačné technológie (GPS, GIS), kartogram.	Určovanie skutočnej vzdialenosti medzi objektmi na mape pomocou grafickej a číselnej mierky. Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového prostriedku (napríklad kartogram). Využívanie štatistických údajov (vo forme tabuliek, grafov, diagramov), obrázkov, fotografií, textov a videí na získanie, spracovanie a prezentáciu informácií, identifikovanie súvislostí a tvorbu záverov.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery, preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak), prezentovať výsledky práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe.

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 7.ročník

GEOGRAFICKÝ	Regióny sveta	Najznámejšie moria, ostrovy, polostrovy, zálivy, rieky a povrchové celky Európy, podnebné pásma a typy krajín Európy.	Európa: Vymedzenie hraníc Európy a určenie polohy najvýznamnejších európskych ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape. Posudzovanie vplyvu Golfského prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásiem Európy. Porovnávanie charakteristík podnebných pásiem Európy na základe klimatických diagramov. Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej európskej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín v Európe spojené s ich základnou charakteristikou. Určovanie polohy európskych štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Porovnávanie geografických špecifík vybraných	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape Európy a sveta, porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi, posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie v Európe, porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem alebo podnebných oblastí (v Európe), vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie v Európe,
-------------	---------------	---	--	---

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Regióny sveta		oblastí a štátov Európy (napríklad Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko, Rusko, Poľsko, Ukrajina, Česko, Maďarsko, Taliansko, Španielsko, Švédsko). Ostatné regióny sveta: Spoznávanie geografických špecifik významných štátov alebo regiónov sveta (napríklad Čína, India, Japonsko, Blízky východ, Austrália, USA, Brazília, Nigéria, Arktída). Porovnávanie prírodných podmienok vybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov.	vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň. vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi,
GEOGRAFICKÝ	Slovensko	Významné povrchové celky, rieky a sídla na mape Slovenska, činitele ovplyvňujúce podnebie Slovenska, klimatické oblasti, využívanie krajiny.	Porovnávanie polohy a rozlohy Slovenska v európskom a globálnom kontexte. Určovanie polohy významných povrchových celkov, riek a vodných plôch v rôznych častiach Slovenska s posúdením ich vplyvu na osídlenie a činnosť človeka. Identifikovanie činiteľov ovplyvňujúcich podnebie Slovenska; určovanie hlavných podnebných oblastí na mape a stručný opis ich charakteristík (teplota vzduchu, množstvo zrážok). Rozpoznávanie krajinej pokrývky Slovenska a identifikovanie jej premien pričinením človeka – aj so zameraním na miestnu krajinu. Hľadanie príčin rozdielov vo vodnom stave vybraných vodných tokov na Slovensku počas roka; identifikácia faktorov, ktoré vedú k vzniku povodní, a možnosti ich predchádzania.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape SR, zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme (Slovenska), posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie Slovenska, porovnať základné charakteristiky podnebných oblastí na Slovensku, vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Slovensku, vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie na Slovensku, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak),

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Zdroje geografického poznávania	Geografická sieť, poludníky, rovník, rovnobežky, obratníky, polárne kružnice, zemské poglobule, mierka mapy, satelitná snímka, geoinformačné technológie (GPS, GIS), kartogram.	Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového prostriedku (kartogram a kartodiagram). Využívanie štatistických údajov (vo forme tabuliek, grafov, diagramov), obrázkov, fotografií, textov a videí na získanie, spracovanie a prezentáciu informácií, identifikovanie súvislostí a tvorbu záverov.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery, určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe.
GEOGRAFICKÝ	Obyvateľstvo Zeme	Populácia, vývoj počtu obyvateľov, rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, najľudnatejšie štáty a mestá sveta, veková pyramída, kultúrna rozmanitosť, svetové náboženstvá, migrácia, urbanizácia.	Lokalizovanie husto a riedko zaľudnených oblastí na Zemi spojené s identifikáciou faktorov, ktoré vplyvajú na rozmiestnenie obyvateľstva. Porovnávanie počtu obyvateľov jednotlivých svetadielov a vybraných štátov pomocou štatistických údajov v rôznej podobe; identifikovanie najľudnatejších štátov a miest sveta. Posudzovanie vývoja svetovej populácie a určenie dôvodov, pre ktoré existujú rozdiely vo vývoji a počte obyvateľov medzi jednotlivými svetadielmi alebo štátmi. Spoznávanie rozmanitosti obyvateľstva z náboženského, kultúrneho a jazykového	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni, zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete a vybraných regiónoch, uviesť príčiny a dôsledky reg. rozdielov vo svete, porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi, opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami, zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie, vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie,

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 8.ročník

hľadiska.

Skúmanie príčin a dôsledkov migrácie na
vybraných príkladoch zo sveta.

Skúmanie príčin a dôsledkov urbanizácie na
vybraných príkladoch zo sveta.

interpretovať spoločenské javy alebo udalosti z
rôznych perspektív,

preniesť údaje z jednej formy do druhej

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Regióny sveta	Rozmanitosť obyvateľstva, štáty Európy, hlavné a iné významné mestá európskych štátov, Európska únia, významné regióny a štáty sveta, priestorové vzťahy.	Európa: Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva Európy – kultúrna diverzita Európy. Identifikovanie geografických aspektov európskej integrácie (Európska únia, Schengenský priestor, eurozóna, kandidátske štáty) – vzájomné prepojenie Európy na vybraných príkladoch. Analýza vybraných výziev a problémov súčasnej Európy a hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie). Ostatné regióny sveta: Spoznávanie geografických špecifik významných štátov alebo regiónov sveta (napríklad Čína, India, Japonsko, Blízky východ, Austrália, USA, Brazília, Nigéria, Arktída). Porovnávanie spoločenskohospodárskych charakteristík vybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete a v Európe, lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta a Európy, porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete (so zameraním na Európu), zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie, vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie, zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie, interpretovať spoločenské javy alebo udalosti z rôznych perspektív, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam,

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 8.ročník

GEOGRAFICKÝ	Slovensko	Regionálne rozdiely, počet a štruktúra obyvateľstva, hospodárstvo Slovenska.	Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, náboženskej a vekovej štruktúre obyvateľstva Slovenska spojená s posúdením zmien v čase – aj so zameraním na kraj a obec. Porovnávanie vybraných sídiel Slovenska z hľadiska polohy, počtu obyvateľov a funkcií, ktoré poskytujú svojim obyvateľom a návštevníkom. Identifikovanie kľúčových odvetví hospodárstva na Slovensku a vo vybranom regióne s posúdením ich vplyvu na zamestnanosť, zahraničný obchod a životné prostredie.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, uviesť príčiny a dôsledky reg. rozdielov na Slovensku, analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyv. v SR, analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností, zhodnotiť demografické javy a procesy na Slovensku, vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie na príkladoch zo Slovenska.
-------------	-----------	--	---	---

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Geografia v teréne	Geografický prieskum, primárne a sekundárne zdroje informácií.	<i>Obyvateľstvo a činnosť človeka v miestnej krajine (na príklade mesta Sered')</i>: Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa, prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Výber a analýza dostupných sekundárnych dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných, preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak), sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe, interpretovať spoločenské javy alebo udalosti z rôznych perspektív , realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Zdroje geografického poznávania	mierka mapy, geoinformačné technológie (GPS, GIS), kartogram.	Využívanie štatistických údajov (vo forme tabuliek, grafov, diagramov), obrázkov, fotografií, textov a videí na získanie, spracovanie a prezentáciu informácií, identifikovanie súvislostí a tvorbu záverov. Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového prostriedku (napríklad kartogram, kartodiagram).	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery, určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe.

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

GEOGRAFICKÝ	Činnosť ľudí na Zemi	Štruktúra hospodárstva (primárny, sekundárny, terciárny a kvartérny sektor), potravinové, surovinové a energetické zdroje, významné hospodárske oblasti, globálny obchod, medzinárodná del'ba práce.	Klasifikácia, posudzovanie významu a dôsledkov rôznych hospodárskych činností, príčiny ich priestorového rozmiestnenia. Lokalizovanie oblastí s koncentráciou vybraných hospodárskych činností (napríklad ťažba ropy, zemného plynu, uhlia alebo drahých kovov, výroba automobilov, oblečenia, elektroniky, pestovanie poľnohospodárskych plodín, služby, cestovný ruch) a určenie činiteľov, ktoré ich podmieňujú. Odhaľovanie, ako vývoj v doprave a informačných technológiách mení časové vzdialenosti medzi miestami a regiónmi, čím sa mení ich relatívna geografická poloha. Ilustrovanie vzájomného prepojenia súčasného sveta prostredníctvom globálneho obchodu na príkladoch vybraných komodít od miesta získavania surovín a spracovania, cez dopravu až po miesta spotreby – so základným posúdením vplyvu globalizácie na výrobcov, spotrebiteľov a životné prostredie v rôznych častiach sveta.	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, uviesť príčiny a dôsledky reg. rozdielov vo svete, analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti, vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie, porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi, vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na geografické otázky a vyvodiť z nich správne závery, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi,
-------------	----------------------	--	--	--

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Slovensko	Hospodárstvo Slovenska a výroba elektrickej energie.	Skúmanie pôvodu na Slovensku vyrobenej elektriny z hľadiska využívania obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov energie alebo výroby podľa typov elektrární. Určovanie geografických podmienok vhodných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku, prípadne aj v miestnej krajine (napríklad vodná, slnečná, veterná, geotermálna). Posudzovanie zmien vo využívaní krajiny a ich dôsledkov na životné prostredie a spoločnosť na vybraných príkladoch zo Slovenska (napríklad výstavba nových obytných štvrtí, rekreačných objektov, priemyselných závodov, diaľnic alebo obchvatov; rekultivácia nevyužívaného priemyselného areálu alebo niekdajšej lokality ťažby surovín). Porovnávanie hospodársky najviac a najmenej rozvinutých oblastí Slovenska – príčiny a dôsledky existujúcich regionálnych rozdielov. Analýza cestovného ruchu na Slovensku s posúdením jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození – aj so zameraním na príklady z regiónov alebo obcí. Prípadové štúdie o výzvach a problémoch Slovenska alebo jeho regiónov (napríklad vyludňovanie vidieka, suburbanizácia, starnutie obyvateľstva, nezamestnanosť, environmentálne problémy, prírodné riziká a hrozby, nedostatočná dopravná infraštruktúra, migrácia do zahraničia).	disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam na Slovensku, interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí na Slovensku, vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života, aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania, vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí,

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

GEOGRAFICKÝ	Výzvy a problémy súčasného sveta	Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv., prístup ku vzdelaniu, miera dojčenskej úmrtnosti, stredná dĺžka života, počet detí na jednu ženu, HDI – index	Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov. Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch.	analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti, uviesť príčiny a dôsledky reg. rozdielov vo svete, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň,
--------------------	----------------------------------	---	--	--

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Výzvy a problémy súčasného sveta	ľudského rozvoja), nerovnosť, chudoba, onflikty, porušovanie ľudských práv, utečenci, klimatická zmena, environmentálne problémy, medzinárodná spolupráca, humanitárna a rozvojová pomoc, udržateľnosť	Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti. Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.	interpretovať spoločenské javy alebo udalosti z rôznych perspektív, aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania, aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny, zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, navrhnuť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických a spoločenských javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme, uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, disponovať geografickou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, lokalizovať kľúčové geogr.prvky na mape sveta, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných.

GEOGRAFIA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
GEOGRAFICKÝ	Geografia v teréne	Geografický prieskum, primárne a sekundárne zdroje informácií.	<i>Výzvy a problémy v miestnej krajine (na príklade mesta Sered'): </i> Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa, prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Výber a analýza dostupných sekundárnych dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných, sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS, vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe, realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine, aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Identita a sociálny rozvoj človeka	Sociálne skupiny, sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti	Vypracovanie zoznamu osôb, vecí a činností, ktoré napomáhajú udržaniu vlastnej psychickej pohody. Význam konkrétnych materiálnych i duševných potrieb a užitočnosti ich naplňania (subjektívna a objektívna hodnota vecí). Zostavenie vlastnej hierarchie potrieb a hodnôt. Osvojovanie znakov zdravých vzťahov (rešpekt, dôvera, vzájomná podpora, kompromisy, komunikácia, počúvanie, práca s emóciami, rovnosť, úprimnosť, starostlivosť, súhlas, bezpečie). Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam	prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky, slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a plniť ich, rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cennostné priateľstvá, plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie.
OBČIANSKY	Moc, autorita, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva	Občianske ideály	Diskutovanie o formálnych a neformálnych autoritách v mojom okolí. Reagovanie na nenávisťné prejavy a diskriminačné situácie (vrátane online prostredia).	rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Kritický prístup k mediálnemu obsahu	Mediálny obsah, dezinformácie, kyberbezpečnosť	Využívanie nástrojov na overovanie relevantnosti a pravdivosti informácií. Regulovanie vlastného správania v mediálnom prostredí (sociálne siete, virtuálna realita, umelá inteligencia) vrátane objemu stráveného času.	vybrať vhodné zdroje informácií pri hľadaní odpovedí a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie, podstatné informácie od nepodstatných, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí, identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.
OBČIANSKY	Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti	Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia.	Otázky vzťahu človeka a prírody (individuálne a systémové riešenia environmentálnych problémov) Etické limity a otázky hospodárskeho využívania prírody a zvierat.	aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania, uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života,

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Identita a sociálny rozvoj človeka	Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka	Posudzovanie dôvodov záujmu psychológie o duševnú stránku človeka (biologický, psychologický, sociálny a filozofický spôsob nazerania na človeka). Ilustrovanie významu základných pojmov a konceptov psychológie na reálnych životných situáciách: pamäť, myslenie, zabúdanie; emócie, nálady, afekty; osobnosť, temperament, talent, nadanie, vlohy; štýly učenia; význam vôle pri prekonávaní prekážok; mentálne zdravie, Poruchy správania; sebavedomie, sebahodnotenie. Diskutovanie o základných psychologických aspektoch v období dospievania a ich vplyv na vnútorné prežívanie človeka. Rozlišovanie emócií spojenými s láskou, priateľstvom, zamilovanosťou a sexuálnou príťažlivosťou. Analyzovanie rôznych faktorov vplývajúcich na formovanie názorov a postojov a spoločenskú rolu človeka. Ilustrovanie pojmov majorita, minority, subkultúra, kontrakultúra, alternatívne kultúry (príklady kultúrnej rozmanitosti)	identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka, odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného, posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka, pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva, identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť, uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity, opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život, pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre, rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne, vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy, využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch,

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 7.ročník

v kontexte noriem spoločnosti.

--	--	--	--	--

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Identita a sociálny rozvoj človeka	Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka	Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť. Aplikovanie princípov zodpovedného a informovaného rozhodovania o správaní sa k sebe a k druhým ľuďom (vrátane sexuálneho správania) v duchu hodnôt osobnej slobody, rešpektu k slobode iných a kultivovaného spolužitia v spoločnosti.	vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí, Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh a problémov. klásť si otázky relevantné pre poznávanie seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu.
ETICKOOSOB- NOSTNÝ	Rodina, intimita, sexualita	Hodnota života, priateľstvo, láska, intimita, sex, manželstvo, rodičovstvo, zrelosť, pripravenosť, partnerský život.	Prijímanie vlastnej primeranej zodpovednosti v rodine. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva. Uvažovanie o hodnote života – počatie a prenatálny vývin ľudského plodu. Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, výhody a nevýhody rôznych foriem metód plánovania rodičovstva. Diskusia o predčasnom sexuálnom styku, Jeho príčinách a dôsledkoch (právnych, zdravotných, sociálnych, vzťahových...). Pomenovanie nevyhnutných pilierov zodpovedného a informovaného rozhodovania človeka o sexuálnom správaní a rešpektovanie rozhodnutia druhých osôb. Porozumenie významu sebaregulácie a vzdialenej prípravy na partnerský život.	Pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integráciu vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Slovensko ako súčasť sveta	Integrácia, globalizácia	Ilustrovanie globálnych fenoménov súčasnosti na konkrétnych príkladoch: migrácia, kultúrna rozmanitosť, politické, ekonomické a informačné prepojenia, popkultúra, konzumerizmus. Reflektovanie vrstiev lokálnej, regionálnej, národnej a európskej identity v globalizovanom svete Uplatňovanie základných hodnôt a princípov EÚ v konkrétnych situáciách, vplyv členstva v EÚ na bežný život občana, Príklady projektov realizovaných s finančnou podporou EÚ v blízkom okolí. Zdôvodnenie významu členstva SR v medzinárodných organizáciách (OSN, NATO, OBSE, V4).	zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie, vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie, Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi. vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch. zhodnotiť spoločenské aspekty európskej integrácie, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam os lokálnej po globálnu úroveň, Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí. identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu.
OBČIANSKY	Kritický prístup k mediálnemu obsahu	Mediálny obsah, dezinformácie, kyberbezpečnosť	Rozpoznávanie vhodných a nevhodných obsahov v médiách a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy (rasizmus, násilie, sexizmus a sexuálny obsah v mediálnom prostredí a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy) Porovnávanie virtuálneho sveta a reálneho sveta, vzťahov, ktoré si vytvárame, vplyv sociálnych sietí na osobnosť človeka.	vybrať vhodné zdroje informácií pri hľadaní odpovedí a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie, podstatné informácie od nepodstatných, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 7.ročník

OBČIANSKY	Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti	Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia.	Postavenie menšín a znevýhodnených Skupín na Slovensku. Mier a vojna.	zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva.
-----------	---	--	---	---

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Moc, autority, riadenie, nástroje aktívneho občianstva	Demokracia, voľby, štát, deľba moci, štátne inštitúcie, tretí sektor, zneužívanie moci.	Vysvetlenie podstaty decentralizácie moci: od riadenia obce k riadeniu na úrovni štátu. Vymedzenie orgánov a inštitúcií Podieľajúcich sa na správe obcí, samosprávnych krajov, štátu a vzťahov medzi nimi. Vysvetlenie deľby štátnej moci a ich vzájomnej kontroly na konkrétnych príkladoch. Príklady prepojenia riadenia štátu na každodenný občiansky život. Analyzovanie významu a mechanizmu volieb na rôznych úrovniach a súvisiacich procesov, volebný program a kampaň. Uvedenie príkladov a zdôvodnenie významu tretieho sektora (občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie). Využívanie nástrojov občianskej participácie a nespokojnosti (protest, petícia, referendum, politické organizovanie). Poznávanie možností komunikácie s inštitúciami úradmi, digitálne služby štátu a rôznych úradov ako nástroj obmedzenia byrokracie. Pomenovanie znakov demokratického spôsobu rozhodovania a riadenia štátu. Rozbor príkladov zneužívania moci, populizmu, ohýbania pravdy a polarizácie, rodinkárstva, príčiny a dôsledky korupcie. Žiakom blízke príklady dobrovoľníctva, charitatívnej činnosti, solidarity, aktivizmu a spoločenského altruizmu. Aktívne komunitné organizovanie (identifikovanie potrieb a problémov komunity, nástrojov na ich riešenie a zostavenie plánov na zmenu). Identifikovanie roly občana pri zabezpečovaní bezpečnosti a obrany štátu (krízové situácie, branná povinnosť), úlohy, poslanie a využitie jednotlivých	zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch, posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom, orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia, utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu. zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch, posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom, orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia, utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 8.ročník

			zložiek bezpečnostného systému a systému obrany štátu (OS SR, PZ SR, HaZZ).	
--	--	--	---	--

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Rovnosť a spravodlivosť	Právo, funkcie práva, hierarchia právnych predpisov, odvetvia práva, ústava, ľudské práva	Porovnanie intuitívneho pochopenia spravodlivosti a inštitucionálneho poňatia práva. Rozlišovanie rôznych odvetví práva s dôrazom na občianske, pracovné, rodinné a trestné právo. Ilustrovanie významu Ústavy SR na vybraných príkladoch. Rozlíšenie medzi činmi, ktoré sú legálne a nelegálne, rozdiel medzi priestupkom a činom, nahlasovanie protiprávneho konania, trestné oznámenie. Poznávanie orgánov právnej ochrany a funkcie súdov. Argumentácia v otázkach spravodlivosti nespravodlivosti na vzorových situáciách. Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv. Analyzovanie dokumentov: Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa. Rozpoznávanie násilného správania (na verejnosti, fyzické aj psychické násilie, domáce násilie, sexuálne násilie, rasistické a extrémistické správanie). Zdokumentovanie príkladov porušovania detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce Sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebakvímanie.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti. zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia, reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované práva, Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra. rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu, chrániť život vo všetkých formách, robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerala. zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia, reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované práva, rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu, chrániť život vo všetkých formách, robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerala.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti	Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia.	Spravodlivosť (oko za oko, zub za zub; chudoba a bohatstvo) Mier a vojna.	zhodnotiť procesy modernizácie spoločnosti vo vybraných príkladoch.
OBČIANSKY	Kritický prístup k mediálnemu obsahu	Mediálny obsah, dezinformácie, kyberbezpečnosť	Analyzovanie protiprávneho konania, zásad a foriem pomoci v téme kybernetického obťažovania (šikana, zneužívanie, sexting, grooming) Analyzovanie vplyvu médií, dezinformácií, reklamy a inej audiovizuálnej produkcie na správanie ľudí a verejnú mienku.	vybrať vhodné zdroje informácií pri hľadaní odpovedí a vyvodit' z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie, podstatné informácie od nepodstatných, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií , rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí, identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje, Pomenovať zásady kyberbezpečnosti.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
OBČIANSKY	Ekonomické vzťahy	Konkurencia, princípy a limity fungovania trhového mechanizmu, práca, dopyt a ponuka ich vzájomný vzťah, spotreba, ochrana spotrebiteľa, finančné inštitúcie	Vysvetlenie podstaty ekonomických vzťahov: príklady pracovného trhu v rôznych lokalitách, regiónoch a sektoroch, čo znamená byť zamestnávateľom, zamestnancom, podnikateľom, vlastníkom, nezamestnaným, práca na dohodu, TPP, DOVP, živnosť, stáž, brigáda, zamestnanecké benefity, hrubá a čistá mzda, priemerná a minimálna mzda, rôzne faktory vplývajúce na dopyt a ponuku. Analýza vzťahov medzi pojmami zisk, príjem, náklady cez príklady: cena tovarov služieb a práce v závislosti od miesta a spôsobu výroby, cena bývania v závislosti od lokality; cena tovarov služieb v závislosti od etických princípov podnikania. Posudzovanie vplyvu vývoja cien základných potravín, surovín a energií na život občanov štátu. Zostavenie jednoduchého modelového rozpočtu domácnosti s rozlíšením jednorazových a pravidelných príjmov a výdavkov versus štátny rozpočet. Diskutovanie o jednoduchých príkladoch služieb štátu (sociálne politiky, dôchodkový systém, sociálne a zdravotné poistenie, podpora v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi): dôvody platenia daní a odvodov, preferencie pri plánovaní štátneho rozpočtu: príjmy a výdavky, význam fiškálnej zodpovednosti štátu (dlh, deficit) pre udržateľný ekonomický systém. Diskutovanie o príkladoch ekonomickej sociálnej nerovnosti na lokálnej, regionálnej a celoštátnej úrovni; faktory vplývajúce na ekonomický a spoločenský status a Mobilitu (sociálny a kultúrny kapitál, majetok, moc, prestíž, vzdelanie, prostredie, generačná chudoba, rodinkárstvo, diskriminácia). Rozpoznanie rôznorodosti finančných inštitúcií a ich služieb. Zostavenie projektového návrhu s prvkami	vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi, jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak), sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textov a iných zdrojov, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti zlepšenia.

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 9.ročník

			podnikavosti a inovatívnosti: exkluzivita originalita nápadu, podnikateľský a nepodnikateľský zámer, získanie zdrojov granty, crowdfuning, zbierka, startup, nadácie, harmonogram projektu, ľudské zdroje, marketing a reklama, spoločenská zodpovednosť.	
--	--	--	--	--

OBČIANSKA NÁUKA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Poznávanie etických aspektov ekonomiky	Práca, podnikanie, peniaze, konzum, šetrnosť, umiernenosť, solidarita.	Uvažovanie nad konzumným spôsobom života, umiernenosťou a šetrnosťou, štedrosťou, prajnosťou, podnikavosťou (etickými aspektmi finančnej kultúry). Rozlišovanie funkcií peňazí - ako cieľ alebo prostriedok, materiálne a nemateriálne hodnoty.	posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka
OBČIANSKY	Kritický prístup k mediálnemu obsahu	Mediálny obsah, dezinformácie, kyberbezpečnosť	Kritická analýza formy a obsahu na vybranom prípade internetovej diskusie alebo príspevku s nepravdivou informáciou.	rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie, podstatné informácie od nepodstatných, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí, identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.
OBČIANSKY	Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti	Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia.	Riziká zadlženia a neschopnosti splácať finančné záväzky.	sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia.

RANNÝ KRUH

Hodnoty školy

- **Spolupráca**
- **Bezpečie**
- **Komunikácia**
- **Zodpovednosť**
- **Tolerancia**



Ranný kruh je postavený na hodnotách školy, ktoré vznikli participatívnym spôsobom čo znamená, že na procese formovania a vnímania hodnôt sa podieľali pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci školy, žiaci a rodičia. Hodnoty školy reflektujú potreby celej komunity, nie iba určitej skupiny. **Spolupráca, bezpečie, komunikácia zodpovednosť a tolerancia** tvoria samostatné témy vychádzajúce z eticko-osobnostného komponentu, metakognície a charakteru. Prostredníctvom predmetu sa žiaci taktiež učia pracovať s **emóciami**, ktoré sú samostatnou témou. Rozvoj emocionálnych zručností považujeme dôležitý z hľadiska:

- **duševného zdravia a pohody**– schopnosť rozpoznávať, vyjadrovať a spracovávať emócie pomáha žiakom zvládať stres, frustráciu či tlak, s ktorým sa môžu stretnúť v škole aj mimo nej. Zlepšuje ich emocionálnu odolnosť, čím sa znižuje riziko úzkosti, depresie a iných psychických ťažkostí.
- **kvalitnejších vzťahov** –žiaci, ktorí sa učia pracovať so svojimi emóciami, lepšie rozumejú aj pocitom druhých, čo podporuje rozvoj empatie a budovanie zdravých vzťahov s rovesníkmi, učiteľmi a rodinou. To vedie k menšiemu počtu konfliktov či väčšej tolerancii.
- **predchádzania rizikového správaniu** ak žiaci vedia rozpoznať a regulovať svoje emócie, dokážu efektívnejšie riešiť konflikty, zvládať frustráciu a kontrolovať impulzívne správanie. To môže pomôcť pri prevencii šikany, agresivita či nevhodného správania.
- **zlepšenia akademického výkonu** emocionálna regulácia priamo ovplyvňuje schopnosť reagovať, riešiť problémy a vytrvalo pracovať na úlohách. Žiaci, ktorí majú vyvinuté tieto zručnosti, sa ľahšie učia, lepšie zvládajú neúspechy a efektívnejšie pracujú v čase.
- **prípravy na život** –emocionálna inteligencia je jednou z kľúčových zručností pre úspešný život. Pomáha v medziľudských vzťahoch, pracovnom prostredí aj v osobnom rozvoji. Žiaci, ktorí sa naučia pracovať s emóciami už v škole, budú lepšie vedieť zvládať výzvy, ktoré ich čakajú v dospelosti.

Očakávame, že kompetencie žiakov z tohto predmetu sa prirodzene prejavia aj v ostatných predmetoch a aktivitách školy. Cieľom predmetu je

prispieť k utváraniu dobrej klímy školy, k ochrane duševného zdravia a k prevencii patologických prejavov správania.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity.	pravidlá, rešpekt, ranný kruh	osvojovanie si pravidiel rannej komunity, vytvorenie triednych pravidiel.	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede za pomoci učiteľa pomenovať dohodnuté pravidlá triedy.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie.	pravidlá, slušnosť, úcta, komunikácia	osvojenie si základných pravidiel komunikácie.	ovláda elementárne pravidlá slušnej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	osvojenie si pravidiel aktívneho počúvania.	vypočuť si vyučujúcu, alebo spolužiaka bez toho, aby ich prerušoval, zachytiť dôležitú informáciu z hovoreného obsahu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť, pozdrav, prosba, poďakovanie	používanie komunikačnej zdvorilosti.–pravidlá slušnej komunikácie na vyjadrenie úcty a dobrých vzťahov	poznať význam pravidiel slušnej komunikácie a prejavov zdvorilosti (pozdrav, ďakujem prosím, prepáč,...), používať pravidlá slušnej komunikácie v hovorenej reči.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Asertivita.	názor, asertivita	komunikovanie vlastných potrieb vhodným spôsobom.	veku primerane vyjadrovať vlastné názory, potreby bez vytvorenia konfliktu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v triede	vzťahy, kamarátstvo, kolektív	spolunažívanie v triednom kolektíve v zmysle rovnoprávnosti a vzájomnej pomoci.	rozpoznať rozdiel medzi vhodným a nevhodným správaním, poznať význam slova priateľstvo.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím	kooperovanie v triednom kolektíve, ovládanie silných stránok vzájomnej spolupráce.	spolupracovať v rámci triedneho kolektívu bez väčších ťažkostí, za pomoci učiteľa zhodnotiť čo sa im v rámci skupinovej práce darilo.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	spravodlivé a čestné konanie.	rozlíšiť správne a nesprávne konanie v známych súvislostiach ospravedlniť sa v prípade zavinenia.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	ohodnotenie pozitívnych vlastností.	prejaviť vďačnosť v rámci triedy, pozitívne ohodnotiť členov komunity.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť	podieľanie sa na zlepšení života v škole a okolí.	konať v prospech svojho najbližšieho okolia, pomôcť aj bez vyzvania.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Tolerancia	jedinečnosť, tolerancia, rešpekt, rozmanitosť, inakosť	akceptácia inakosti.	uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v svojom bezprostrednom okolí, pomenovať čo ho spája so spolužiakmi,
ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia	neakceptácia rozdielnosti medzi jednotlivcami.	rozumie pojmu vylúčenie, vedieť popísať prípad vylúčenia jednotlivca zo skupiny.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Hodnota domova	Domov, rodina, príbuzní, komunita	Zamýšľať sa nad hodnotou domova Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov Preukazovanie vďačnosti blízkym osobám	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	chápanie ľudského správania z hľadiska dobra a zla.	pozitívne vnímať konanie dobra, uvedomovať si dôsledky ľudského správania,
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	rozlišovanie medzi pravdou a klamstvom, poznatie dôsledkov klamstva.	poznať význam slova klamstvo a pravda, vnímať dôsledky klamstva na život.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	poznatie dôsledkov konania na seba a najbližšie okolie	rozlíšiť vhodné a nesprávne konanie, uvedomiť si dôsledky v prípade nevhodného správania sa voči druhým.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	rozlišovanie a riešenie konfliktov v kolektíve.	identifikovať problémy, ktoré sa vyskytujú v triede, upozorniť vyučujúceho v prípade, že vidí konflikt medzi spolužiakmi.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznánie.	sebarozvoj, učenie sa	uvedomenie si priestoru na vlastný sebarozvoj, osvojovanie si základných stratégií učenia sa.	popísať činnosti, predmety, ktoré ho najviac zaujímajú, rozlíšiť ľahké a ťažké úlohy.
----------------------	---	-----------------------	---	--

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia..	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	regulovanie svojho správania v prospech riešenia zadanej úlohy, uvedomenie si vlastného pokroku.	dodržať postup pri riešení úlohy podľa zadania vyučujúcej a vytrvať pri nej určitý čas, vyhodnotiť, kedy potrebuje s úlohou pomôcť a požiadať o ňu, vyjadriť, čo sa na vyučovaní naučili.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Odolnosť.	vytrvalosť, sústredenie sa, potreby	vytrvalé rozhodnutie dobre konať napriek okolnostiam, naplnenie vlastných potrieb.	nevzdávať sa pri prvom neúspechu, s pomocou vyučujúceho sústrediť sa na aktivitu, motivovať sám seba s cieľom dosiahnuť vnútorné uspokojenie.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.		preberanie zodpovednosti za svoje správanie.	ovládať význam slova zodpovednosť, uvedomovať si zodpovednosť za svoje veci a výsledky.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	sebauvedomovanie si vlastných emócií, oboznámenie sa so škálou emócií.	popísať význam emócií v živote človeka, rozpoznať prejavy jednotlivých emócií.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Príjemné emócie: radosť, láska, nádej, pokoj, úľava, vďačnosť	rozpoznanie príjemných emócií	pomenovať aspoň 3 príjemné emócie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Nepříjemné emócie: hnev, strach, úzkosť, smútok, sklamanie, osamelosť	rozpoznanie nepříjemných emócií	pomenovať aspoň 3 nepříjemné emócie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií	Dôsledok	uvedomenie dôsledkov emócií.	uvedomiť, ako emócie ovplyvňujú jeho správanie.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.		ovládanie svojich emócií.	pomenovať akým spôsobom emócie ovplyvňujú naše konanie, regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia		vcítanie sa do druhých.	prejaviť záujem o druhého, postrehnúť emocionálne rozpoloženie druhých,

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity.	pravidlá, rešpekt, ranný kruh	dodržiavanie pravidiel rannej komunity, spoluvytváranie triednych pravidiel.	Spoluvytvárať a rešpektovať dohodnuté pravidlá triedy, dodržiavať dohodnuté pravidlá.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie.	pravidlá, slušnosť, komunikácia, úcta	dodržiavanie a aktívne používanie pravidiel zdvorilosti pri komunikácii.	rešpektujúco používať pravidlá slušnej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky úctivo s ohľadom na druhého.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	počúvanie s jasným zámerom získať informácie.	vypočuť myšlienky a názory druhých, vedieť použiť dôležitú informáciu z komunikačného procesu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	používanie zdvorilosti v rámci komunikácie.	aktívne používať pravidlá slušnej komunikácie a prejavov zdvorilosti vo vzájomnej komunikácii (pozdrav, ďakujem, prosím, prepáč,...).

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 1.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Asertivita.	názor, asertivita	kommunikovanie nesúhlasu slušným spôsobom.	poznať význam slova asertivita, prezentovať svoj názor slušným spôsobom.
----------------------	----------------------------	-------------------	--	---

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, kamarátstvo, kolektív, vzácnosť druhého	budovanie hodnotných vzťahov v triede. Uvedomenie si. Že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom	prispiť k budovaniu priateľstiev, pomenovať roly, ktoré zastávame v triede. Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím	identifikovanie silných stránok členov tímu.	vysvetliť dôležitosť každého člena v tíme, spolupracovať v rôznych sociálnych skupinách bez ťažkostí,
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	spravodlivé a čestné konanie.	rozlíšiť dobré a zlé konanie v známych kontextoch, voči druhým konať férovo.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	Oceňovanie druhých.	preukázať vďačnosť voči iným, používať a prijímať pochvalu, oceniť hodnoty blízkych osôb.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť	prispienie k fungovaniu sociálnej komunity.	navrhnuť opatrenia na zlepšenie fungovania triedy a najbližšieho okolia, pomôcť bez očakávania odmeny.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	jedinečnosť, tolerancia, rešpekt, rozmanitosť, inakosť	prijatie rozmanitosti každého jedinca.	zhodnotiť, čo je na ňom jedinečné, ako aj na druhých, prijatť vzájomné rozdiely medzi členmi komunity.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia	neprijatie rozmanitosti v najbližšom okolí.	poznať význam slova diskriminácia a segregácia, uviesť príklad sociálneho vylúčenia.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	Posudzovanie možností rozvíjania a využívania svojich schopností a dobrých vlastností	opísať svoje charakterové vlastnosti, oceniť pozitívne vlastnosti druhých.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	Česťnosť a pravdovravnosť, klamstvo, odvaha	Rozpoznanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom	uvedomiť si dôležitosť hovorenia pravdy, hovoriť pravdu aj napriek negatívnym dôsledkom.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	konanie v prospech komunity.	rozlíšiť nevhodné správanie voči spolužiakom, prijímať dôsledky konania na seba a okolie a prijímať dôsledky.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	rozlišovanie a riešenie konfliktov v kolektíve.	pomenovať konflikty, ktoré sa vyskytujú v triede, prejavíť snahu pomôcť vyriešiť konflikt.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	Šikana, ubližovanie	identifikovanie prejavov šikany.	všimnúť si nevhodné správanie voči spolužiakovi, Požiadat o pomoc dospelého.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie.	sebarozvoj, učenie sa	vyhodnotenie silných a slabých stránok v myslení.	bez pomoci používať jednoduché stratégie na získavanie nových informácií, kriticky zhodnotiť náročnosť zadania, požiadať o pomoc pri náročných zadaniach.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	popísať svoj pokrok pri učení.	dodržiavať postupnosť práce podľa zadania.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Odolnosť	koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, motivácia	koncentrovanie sa na činnosť s pozitívnym výsledkom, dosiahnutie uspokojenia potrieb.	koncentrovať sa na činnosť s cieľom dokončiť ju, neúspech vnímať ako priestor na sebazdokonaľovanie, poznať spôsoby, ako svoje potreby nasýtiť.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.		uvedomenie si zodpovednosti za svoje konanie.	identifikovať faktorov, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie ľudí, prijať zodpovednosť za nesplnenie si povinností.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	vnímanie psychického prežívania.	rozpoznať prejavy jednotlivých emócií.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Príjemné emócie: radosť, láska, nádej, pokoj, úľava, vďačnosť	rozlišovanie emócií .	identifikovať situáciu zo svojho života, kedy prežíval príjemnú emóciu. Oceňovať dobré vlastnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti sa môžu rozvíjať
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Nepříjemné emócie: hnev, strach, úzkosť, smútok, sklamanie, osamelosť	rozlišovanie emócií.	identifikovať situáciu zo svojho života, kedy prežíval nepříjemnú emóciu .
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií.		vnímanie dôsledkov emócií.	popísať dopad emócií na seba a najbližšie okolie. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich rozmer
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.		ovládanie svojich emócií.	poznať techniky, ako regulovať vlastné emócie.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Empatia		prenášanie sa do sveta druhých.	mať nesebecký záujem o druhého, vnímať emocionálne nastavenie druhých a primerane k nemu pristupovať, dokázať vytvárať kvalitné priateľské vzťahy.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity.	pravidlá, rešpekt, ranný kruh	vytváranie a navrhovanie pravidiel rannej komunity.	dodržiava dohodnuté pravidlá triedy s ohľadom na každého člena, za pomoci vyučujúceho spoluvytvára triedne pravidlá
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie.	pravidlá, slušnosť, komunikácia, ospravedlnenie,	používanie pravidiel efektívnej komunikácie.	komunikovať s ohľadom na každého komunikačného partnera, dodržiavať zásady zdravej komunikácie tak, aby nevyvolal konflikt. Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Aktívne počúvanie	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie, počúvanie	získavanie informácií a ich následné spracovanie.	Koncentrovať sa na hovorený obsah, Zachytiť dôležitú informáciu v prospech osobného sebarozvoja.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť	zdvorilosť, slušnosť,	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti a uvedomenie si ich dôsledkov.	komunikovať na základe prosociálnych zásad.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Asertivita.	názor, súhlas/ nesúhlas, kladenie otázok, asertivita,	otvorené a primerané vyjadrovanie myšlienok.	vyjadrovať vlastné myšlienky rešpektujúco s ohľadom na vlastné potreby, ako i potreby druhých, popísať príklady asertívneho správania.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, spolužitie, kolektív	vzájomné pôsobenie dvoch a viacerých osôb. Identifikovanie jedinečných a záujmových črt druhého človeka	vytvárať rovnaké podmienky pre všetkých členov komunity, vytvárať láskyplný, emocionálny vzťah.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím	identifikovanie silných stránok členov tímu.	vyzdvihnúť pozitívne vlastnosti každého člena a jeho dôležitosť pre skupinu, vytvárať spoločné ciele pre pozitívny rozvoj triedy, prijať názory členov skupiny,
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	spravodlivé a čestné konanie.	rozlíšiť dobré a zlé konanie v známych kontextoch, uvedomovať si dopad našich činov na seba aj druhých, voči druhým konať férovo. Dodržiavať zásady „pocitivej hry“.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	pozitívne hodnotenie druhých, prejavovanie vďaky.	poďakovať za pomoc a pekné gesto, vnímať a vedieť popísať hodnoty spojené s triedou a blízkymi osobami.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť	prispievanie k fungovaniu sociálnej komunity.	bez nároku na odmenu byť prospešný voči najbližšiemu okoliu, predložiť myšlienku s cieľom zlepšiť podmienky pre viacerých, prejaviť ľudskosť voči iným.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	jedinečnosť, tolerancia, rešpekt, rozmanitosť, inakosť	myslenie a konanie bez odsudzovania názoru, postoja či konania.	popísať príklady rozmanitosti v okolí, rozumieť pojmu tolerancia, prijímať rozdiely medzi jednotlivcami, správať sa rešpektujúco voči spolužiakom, ale aj dospelým.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia	zaobchádzanie s ostatnými v zmysle rovnosti.	popísať príklady diskriminácie, segregácie, poznať dôsledky vyčleňovania niekoho na jeho kvalitu života.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	správanie sa v zmysle spoločenských hodnôt, noriem, cieľov, ideí. Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností	prijať hodnoty školy, ako aj spoločnosti, oceniť konanie dobra, rozpoznať morálneho hrdinu, uvedomiť si, že je dôležité postaviť sa za slabších.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Hrdinstvo	Hrdinstvo, dobré činy, vzor	Diskusia o vlastných vzoroch Zoznámenie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych, morálnych hrdinov a ich posolstva	Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáva rozličných príbehov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	podávanie informácií na základe pravdivých skutočností.	vyhodnotiť, že hovorenie pravdy je oslobodzujúce aj napriek negatívnemu dopadu na seba, vyhýbať sa nepravdivým a prekrúteným výrokom, popísať negatívny dopad klamstva na život.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	prijatie dôsledkov konania.	vnímať dopad svojho konania na seba a bezprostredné okolie, uvedomiť si, že každý čin má svoj následok, prijať dôsledky svojho konania.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	dosahovanie vlastných potrieb bez negatívneho dopadu na okolie.	popísať konkrétne konflikty, ktoré negatívne vplývali na druhých, mať odvahu poukázať na konflikt v triede, požiadať o pomoc s riešením problému.
----------------------	-------------------------------------	-------------------	---	---

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	šikana	vnímanie nevhodného správania voči druhým.	rozpoznať rozdiel medzi konfliktom a šikanou, opísať význam slova šikana, poznať dôvody prečo sa šikana musí podchytiť.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie.	sebarozvoj, učenie sa, osobné plány	poznanie najlepších spôsobov učenia a rozpoznanie faktorov, ktoré učenie ovplyvňujú.	uvedomiť si rušivé podnety z okolia, ktoré zabraňujú systematickému učeniu, používať vyhovujúce spôsoby učenia sa (učebné stratégie).
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	plánovanie učebného procesu.	vyhradenie si času na učenie sa, zaujímať sa o svoj pokrok, chybu vnímať ako potenciál na rozvoj.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Odolnosť	koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, motivácia, výkon	zotrvanie v činnosti s cieľom vlastného pokroku, riadenie vlastnej činnosti k dosiahnutiu stanoveného cieľa.	Nasledovať svoje rozhodnutie dobre konať, pomenovať oblasť, v ktorej sa chce zlepšiť, motivovať sa k úspešnému výkonu. koncentrovať sa na činnosť dlhší čas.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.		uvedomenie si zodpovednosti za svoje konanie.	uvedomiť si dopad svojich činov, uvedomiť si, že svojim pričineným môžeme ovplyvniť vlastný výkon, znášať následky za negatívne konanie.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	vnímanie základných emócií.	vedieť rozlíšiť jednotlivé emócie, vnímať emocionálne nastavenie druhých.

RANNÝ KRUH; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Prijemné emócie: radosť, láska, nádej, pokoj, úľava, vďačnosť, nadšenie, hrdosť	Rozlišovanie emócií a ich prejavov a na seba a druhých Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách	primerane vyjadrovať príjemné emócie.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	Neprijemné emócie: hnev, strach, úzkosť, smútok, sklamanie, osamelosť	Rozlišovanie emócií a ich prejavov a na seba a druhých Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách	primerane vyjadrovať neprijemné.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií	Reakcia, zvládanie emócií, emócie vo vzťahu	Vnímanie dôsledkov emócií, dopadov Vnímanie potrieb druhých	popísať konkrétne prípady pozitívneho a negatívneho dopadu emócií na seba a najbližšie okolie.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE sebaovládanie	pokoj, relaxácia, ukludnenie sa, vyjadrenie citov	uvedomenie si vlastného prežívania a správania sa. Rozpoznanie významu sebaovládania sebariadenia–nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť	vnímať zmeny vo vlastnom správaní, ovládať spôsoby ako ovládať vlastné, negatívne prejavy správania, použiť vhodné techniky na ukludnenie (relaxácia, dýchanie, počítanie a pod.)
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	pochopenie	chápanie emócií, postojov a spôsobu myslenia druhých.	vcítiť sa do druhého.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity	Pravidlá, ranná komunita	Osvojenie si pravidiel rannej komunity.	Žiak rešpektuje pravidlá platné v triede a v škole.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie .	pravidlá, efektívna komunikácia, argumentovanie, etický dialóg	Osvojenie si pravidiel efektívnej komunikácie.	Žiak dokáže viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými. Žiak dokáže komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie. Žiak rozlišuje efektívnu a neefektívnu verbálnu aj neverbálnu komunikáciu s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Počúvanie.	Vypočutie	Osvojenie si a používanie pravidiel aktívneho počúvania.	Žiak dokáže vyjadriť a rešpektovať súhlas a nesúhlas.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci komunikácie.	Žiak dokáže aktívne používať pravidlá slušnej komunikácie a prejavy zdvorilosti (pozdrav, ďakujem, prosím, prepáč a podobne).
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Asertivita.	názor, asertivita	Nácvik asertívnych postojov ako prevencia násilia, šikany, manipulácie a zneužívania	Žiak dokáže uplatňovať asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, priateľstvo, kolektív	Spolužitie v triednom kolektíve.	Žiak dokáže používať rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím, spolupatričnosť, silné stránky	Spolupráca v skupine a spolupatričnosť.	Žiak dokáže rozpoznať silné stránky členov tímu a začleňuje všetkých do skupinovej práce Žiak rešpektuje spoločnú dohodu a skupinové pravidlá
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	Spolupráca v skupine a spolupatričnosť.	Žiak sa dokáže dohodnúť v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vdáčnosť, oceňovanie	Oceňovanie druhých	Žiak dokáže oceniť druhého zato kým je, a čo robí.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť, nezištnosť	Prospešnosť v rámci komunity.	Žiak sa podieľa na uskutočnení opatrení na zlepšenie života v triede a škole.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tolerancia, rozmanitosť, inakosť a rešpekt	Akceptácia inakosti	Žiak dokáže akceptovať druhých takých, akí sú – uplatňovať ústretovosť a rešpekt vo vzťahoch s druhými. Žiak dokáže tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite).
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky neakceptovania inakosti	Žiak dokáže pomenovať príklad situácie, kedy bolo jemu alebo niekomu v jeho okolí ubližované kvôli ich jedinečnosti a pomenovať spôsoby ako sa v takýchto situáciách môže zachovať.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, silné a slabé stránky	Porovnanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných	Zhodnotiť svoje silné a slabé stránky Žiak dokáže opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú. Vypracovať plán vlastného seba rozvoja
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	Rozpoznania pravdy a klamstva.	Žiak pozná dôsledky pravdy a klamstva na život.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	Poznanie dôsledkov konania.	Žiak rozumie, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	Riešenie konfliktov	Žiak dokáže mapovať a pomenovať problémy v rámci triedneho kolektívu. Žiak vie identifikovať varovné signály konfliktu a oznámiť ho.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	Šikana	Rozpoznanie prejavov šikany.	Žiak dokáže identifikovať prejavy šikany.
----------------------	---	--------	---------------------------------	---

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Kognitívne procesy, poznanie, informácie	sebarozvoj, učenie sa	Identifikácia a analýza informácií, formulácia otázok.	Žiak dokáže identifikovať protichodné informácie a žiadať o ujasnenie.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Odolnosť	Odolnosť, výdrž, motivácia	Prekonávanie vonkajších prekážok aj negatívnych sklonov. Spoznávanie vlastnej motivácie	Žiak sa usiluje o podanie najlepšieho osobného výkonu aj napriek prekážkam, dokáže pomenovať svoju motiváciu. Žiak pozná svoje talenty a preukazuje vôľu pri ich rozvoji.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Metakognitívne poznanie	Poznanie, metakognícia	Porozumenie svojim silným kognitívnym stránkam, ako aj oblastiam, ktoré treba rozvíjať.	Žiak si dokáže na základe sebahodnotenia stanoviť jednoduché osobné a vzdelávacie ciele.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Rozvíjanie a uplatňovanie rôznych stratégií učenia sa.	Žiak dokáže vybrať a uplatňovať vhodné stratégie učenia sa pre rôzne typy úloh (napr. zapisovanie poznámok, vizualizácia, sumarizácia).
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Vytrvalosť	Koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť	koncentrovanie sa na činnosť na získanie pozitívneho výsledku učenie sa z neúspechu	Žiak dokáže zameriavať svoju pozornosť na činnosť pre získanie pozitívneho výsledku. Žiak vníma neúspech ako priestor na sebazdokonaľovanie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOST Zodpovednosť.	Organizácia, zameranie	uvedomenie si zodpovednosti za svoje konanie a prijatie zodpovednosti za nesplnenie povinností	Žiak si dokáže uvedomiť zodpovednosť za svoje správanie a prijať za ne dôsledky

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	Sebauvedomenie si vlastných emócií.	Žiak dokáže zhodnotiť svoje silné a slabé stránky v oblasti emócií.
----------------------	------------------	-------------------------------	--	---

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Morálne emócie	Morálne emócie– radosť, hrdosť, súcit, smútok, odpor, hnev, hanba.	Rozpoznanie morálnych emócií.	Žiak pozná príbehy, v ktorých ľudia prekonávajú samých seba a určit morálne emócie spojené s ich správaním.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií	Dôsledky emócií	Uvedomenie si následkov.	Žiak si dokáže uvedomovať dopad vyjadrovania emócií na seba a druhých. Žiak dokáže použiť základné techniky zámerného usmernenia emócií (napr. hlboké dýchanie), keď je citovo rozrušený.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.	Ovládanie sa	Ovládanie svojich emócií.	Žiak dokáže porozumieť významu sebaregulácie a jej dopadu na tvorbu vzťahov.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	EMÓCIE Empatia	Empatia	Vcítanie sa do druhých.	Žiak prejavuje záujem o druhého.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Pravidlá rannej komunity	Pravidlá, ranná komunita	Osvojenie si pravidiel rannej komunity.	Žiak rešpektuje pravidlá platné v triede a v škole a podieľa sa na ich vytváraní
ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Pravidlá efektívnej komunikácie .	pravidlá, efektívna komunikácia, dialóg, argumentácia	Pravidlá etického dialógu rozhovoru	Žiak aplikuje pravidlá komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii. Žiak racionálne argumentuje a zdôvodňuje vlastný názor v dialógu

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 4.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Počúvanie.	Vypočutie	Osvojenie si a používanie pravidiel aktívneho počúvania.	Žiak si dokáže vypočuť myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.
----------------------	-------------------------------	-----------	--	--

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci komunikácie.	Žiak sa vie vyjadrovať asertívne a konštruktívne. Žiak aktívne počúva druhých ľudí.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Asertivita.	názor, asertivita	Primerane vyjadriť svoje pocity.	Žiak ovláda nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, priateľstvo, úcta, oceňovanie druhých vzťahy v skupiny	Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva, vďačnosti, úcty a prijatia	Žiak pozná význam slova priateľstvo a jeho dopad na kvalitu života.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, zásady spolupatričnosti	Spolupráca v skupine spolupatričnosť. Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti	Žiak dokáže vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce a trénovať ich v praktických činnostiach.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť, vzor	Spolupráca v skupine podľa princípov fair-play a rovnosti Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí	Žiak pozná etické pojmy ako spravodlivosť, česťnosť, rovnosť, rešpekt, tolerancia. Žiak dokáže pred konaním zvažovať dôsledky činov a rozhodnutí na seba a druhých.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Vďačnosť, oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	Oceňovanie druhých	Žiak dokáže oceniť druhého zato kým je, a čo robí.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Užitočnosť, komunita	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť, nezišťnosť	Prospešnosť v rámci komunity.	Žiak aktívne podporuje spoluprácu medzi spolužiakmi, vyjadruje pochvalu a podporu ostatným pri ich úspechoch a snahách.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tolerancia, rozmanitosť, inakosť a rešpekt, akceptovanie	Akceptovanie druhých takých, akí sú– uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahu s druhými	Žiak dokáže uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých. Žiak dokáže rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky neakceptovania inakosti	Žiak si všíma prípady vylúčenia druhých alebo nespravodlivosti a pomenováva možné riešenia.
----------------------	--	---	-------------------------------------	--

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	Chápanie ľudského správania z hľadiska dobra a zla	Žiak dokáže v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra. Žiak dokáže poznať a zhodnotiť pozitívny prínos osobností so silným morálnym charakterom Žiak si dokáže s pomocou nabádania učiteľa stanoviť morálne ciele, ktoré vyžadujú vystúpenie mimo jeho zóny komfortu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	Rozpoznania pravdy a klamstva.	Žiak dokáže posilniť odvahu hovoriť pravdu napriek negatívnym dôsledkom.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	Poznanie dôsledkov konania.	Žiak dokáže použiť rôzne techniky riešenia a zvládania konfliktov.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Problém	konflikt, problém, šikana	Riešenie konfliktov	Žiak dokáže identifikovať problémy, ktoré vníma vo svojej triede, a navrhnúť pre ne možné riešenia.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Kognitívne procesy, poznanie, informácie	sebarozvoj, učenie sa	Rozlišovanie dobra a zla, chyby považuje za podnety.	Žiak dokáže kriticky zhodnotiť vlastný výkon na základe daných kritérií; priznať si chybu aj bez vyzvania učiteľa.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Odolnosť	Odolnosť, výdrž, motivácia	Prekonávanie vonkajších prekážok aj negatívnych sklonov. Uvedomenie si vplyvu na vlastnú motiváciu	Žiak identifikuje vonkajšie prekážky a vnútorné sklony, ktoré mu bránia v uskutočňovaní cieľov Žiak si uvedomuje vlastný vplyv na motiváciu potrebnú k dosiahnutiu svojich cieľov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie	Poznanie, metakognícia	Vyššia miera porozumenia svojim silným kognitívnym stránkam, ako aj oblastiam, ktoré treba rozvíjať.	Žiak dokáže vlastnými slovami zhodnotiť svoj výkon pri riešení rôznych úloh s cieľom identifikovať silné kognitívne stránky a oblasti, v ktorých sa môže zlepšiť.

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	ZODPOVEDNOS ť Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Rozvíjanie a uplatňovanie rôznych stratégií učenia sa.	Žiak dokáže zhodnotiť účinnosť svojich zvolených stratégií učenia sa a podľa potreby ich upraviť.
----------------------	--	---------------------------------------	--	---

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť	Zameranie	Konanie s ohľadom na spoločenské dobré.	Žiak dokáže rozlišovať vlastné ciele a záujmy od spoločných a konať s ohľadom na spoločné dobro. Žiak dokáže pri rozhodovaní zohľadňovať nielen kontext situácie, ale aj dobré ciele a čestné prostriedky.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	Sebauvedomenie si vlastných emócií a ich reflektovanie Učenie sa regulačným technikám	Žiak dokáže zreflektovať vlastné prežívanie Žiak dokáže za pomoci učiteľa používať techniky na reguláciu emócií
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií	Príčina, následok	Uvedomenie si významu emócií Význam emócií v ponímaní tela	Žiak si dokáže uvedomiť význam emócií u seba a u druhých ľudí Žiak dokáže lokalizovať kde v tele cíti jednotlivé emócie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia	Sebaregulácia, sebakontrola	Rozpoznanie základných techník na reguláciu emócií Regulovanie svojich emócií v interakcii s druhými	Žiak dokáže rozpoznať základné techniky na reguláciu emócií (napr. hlboké dýchanie)
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	Vcítenie sa, pochopenie	Všímanie si pocitov druhých ľudí tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc Pomenovanie emócií u druhých ľudí Empatia vo vzťahu k zvieratám	Žiak upriamuje pozornosť na pocity druhých ľudí a snaží sa ich pomenovať Uplatňovať empatiu pri vzťahoch s druhými ľuďmi, zvieratami

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej	Pravidlá, práva a povinnosti žiakov	Spoluvytváranie triednych pravidiel. Osvojenie si pravidiel rannej komunity.	Podieľať sa na vytváraní triednych pravidiel dodržiavať dohodnuté pravidlá,

RANNÝ KRUH; 2.cyklus; 5.ročník

	komunity			
--	----------	--	--	--

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Pravidlá efektívnej komunikácie .	pravidlá, slušnosť, komunikácia, úcta	Osvojenie si pravidiel efektívnej komunikácie. dodržiavanie pravidiel efektívnej komunikácie. Oboznámenie sa s verbálnou a neverbálnou komunikáciou	Žiak dokáže dodržiavať pravidlá efektívnej komunikácie. Žiak rozlišuje efektívnu a neefektívnu verbálnu aj neverbálnu komunikáciu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	Počúvanie s jasným zámerom získať informácie. Osvojenie si pravidiel aktívneho počúvania a jeho využitie v praxi	Žiak dokáže počúvať druhých so zámerom získavať informácie. Žiak si dokáže osvojiť pravidlá aktívneho počúvania a využívať ho v bežnom rozhovore
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci komunikácie.	Žiak dokáže aktívne používať pravidlá slušnej komunikácie a prejavov zdvorilosti vo vzájomnej komunikácii(pozdrav, ďakujem prosím, prepáč,..).
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCI A Asertivita.	názor, asertivita	Oboznámenie sa s pojmom asertivita Identifikácia asertívneho správania	Žiak dokáže poznať význam asertívneho správania Žiak dokáže rozpoznať prejavy asertívneho správania.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, priateľstvo, kolektív	Budovanie hodnotných vzťahov v triede. Spolužitie v triednom kolektíve bez konfliktov	Žiak dokáže prispieť k budovaniu priateľstiev v triednom kolektíve Žiak dokáže spolunažívať v triednom kolektíve bez vyvolávania konfliktov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím, spolupatričnosť, silné stránky	identifikovanie silných stránok členov tímu Rešpektovanie spoločnej dohody a skupinových pravidiel Uplatňovanie zásad spolupráce, začleňovanie všetkých členov triedy	Žiak dokáže rozpoznať silné stránky členov tímu Žiak dokáže uplatňovať zásady spolupráce a začleňuje všetkých členov triedy

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, čestnosť, spravodlivosť	Rozpoznanie spravodlivého a čestného konania Priятие spravodlivého následku za svoje činy Prehlbovanie spravodlivého a férového správania	Žiak dokáže rozlíšiť dobré a zlé konanie v bežných situáciách Žiak dokáže uvedomovať si dopad našich činov na seba aj druhých, Žiak dokáže voči druhým konať férovo a odčiniť zlé konanie
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	Vytváranie ocenení za svoje dobré skutky a vlastnosti Uplatňovanie ocenení v každodennej komunikácií voči sebe a iným	Žiak dokáže vytvoriť ocenenie za svoje činy a vlastnosti Žiak dokáže oceniť vlastné hodnoty a hodnoty druhých osôb
ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť, nezištnosť	Navrhovanie opatrení s cieľom zlepšiť fungovanie komunity Aktívne všímanie si potrieb okolia a ponúknuť pomoci	Žiak dokáže navrhnúť opatrenia na zlepšenie fungovania triedy a najbližšieho okolia, Žiak dokáže identifikovať potreby okolia a ponúknuť svoju pomoc
ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tolerancia, rozmanitosť, inakosť a rešpekt	Oboznámenie sa s pojmom stereotyp a jeho identifikácia v každodenných situáciách Rešpektovanie a oceňovanie jedinečnosti	Žiak dokáže pomenovať a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory, pohľady ľudí a konkurenčné nápady z rozličných prostredí a oceňovať vklad druhých do spolupráce.

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky diskriminačného správania Vyjadrenie ľútosti pri pochybení	Žiak dokáže pomenovať príklad situácie, kedy bolo jemu alebo niekomu v jeho okolí ubližované kvôli ich jedinečnosti a pomenovať spôsoby ako sa v takýchto situáciách môže zachovať. Žiak dokáže prijať dôsledky svojho správania v prípade diskriminačného správania a vhodným spôsobom vyjadriť ľútosť a ospravedlnenie
----------------------	--	--	---	--

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	Rozpoznanie morálneho a nemorálneho správania v každodenných situáciách Rozvoj vnútornej motivácie konať dobro Oboznámenie sa s prosociálnym správaním	Žiak dokáže identifikovať rozdiel medzi morálnym a nemorálnym správaním Žiak dokáže pomenovať prosociálne správanie a takto konať v bežnom živote
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	Uvedomenie si dôsledkov pravdy a klamstva. Posilnenie hovorenia pravdy aj napriek negatívnym dôsledkom	Žiak si dokáže uvedomiť dôsledky hovorenia pravdy a klamstva Žiak dokáže posilniť svoju odvahu hovoriť pravdu aj napriek negatívnym dôsledkom
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	Identifikácia dôsledkov akéhokoľvek správania Snaha konať v prospech komunity. Oboznámenie sa o hodnote života ako takého	Žiak vie rozlíšiť nevhodné správanie voči spolužiakom, vyučujúcim či rodičom Žiak si uvedomuje dôsledky konania a koná v prospech komunity
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	Rozlišovanie druhov konfliktov a prehlbovanie poznatkov o ich vhodnom riešení Identifikácia problému medzi spolužiakmi, navrhnutie riešenia Upozornenie vyučujúceho ak je svedkom konfliktu	Žiak dokáže rozpoznať druhy konfliktov a vyhodnocovať možnosti ich riešenia Žiak dokáže upozorniť vyučujúceho ak je svedkom konfliktu

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

ETICKO- OSOBNOST NÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	šikana	identifikovanie prejavov šikany a možnosti jej riešenia Prejavenie záujmu o slabších spolužiakov Uvedomovanie si následkov šikany	Žiak si dokáže všimnúť si nevhodné správanie voči spolužiakovi, požiadať o pomoc dospelého Žiak dokáže konať v prospech slabších. Žiak pozná následky šikanovania
---------------------------	---	--------	--	--

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie.	sebarozvoj, učenie sa	Identifikácia a zdokonaľovanie povedomia o osobných silných a slabých stránkach Rozpoznanie stratégií učenia sa a prispôsobenie na svoje požiadavky	Žiak dokáže identifikovať svoje silné a slabé stránky Žiak dokáže rozvíjať svoje silné stránky a zlepšovať slabé stránky za pomoci rôznych stratégií učenia
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Prispôsobovanie plánov výučby na splnenie rôznych úloh Rozpoznanie vlastného pokroku či oblastí, v ktorých má žiak rezervy	Žiak dokáže prispôbiť plán výučby s cieľom splniť zadanú úlohu Žiak dokáže rozpoznať svoj vlastný pokrok, a oblasti, v ktorých má rezervy
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Vytrvalosť	Koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, vnútorná a vonkajšia motivácia	koncentrovanie sa na činnosť na získanie pozitívneho výsledku učenie sa z neúspechu Dosiahnutie uspokojenia potrieb Zhodnotenie pozitívneho prínosu osobnosti	Žiak dokáže zameriavať svoju pozornosť na činnosť pre získanie pozitívneho výsledku Žiak vníma neúspech ako priestor na sebazdokonaľovanie Žiak si dokáže uvedomovať vlastné potreby a vplyva na ich naplnenie Žiak dokáže zhodnotiť pozitívny prínos svojej osobnosti
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.	Organizácia, závislosť	uvedomenie si zodpovednosti za svoje konanie a prijatie zodpovednosti za nesplnenie povinností Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach a zdravom životnom štýle	Žiak si dokáže uvedomiť zodpovednosť za svoje správanie a prijať za ne dôsledky
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	uvedomenie si prežívania jednotlivých emócií v živote každého človeka rozlišovanie príčin vzniku konkrétnych emócií reflektovanie vlastného prežívania	žiak dokáže pomenovať najčastejšie emócie v živote každého človeka a rozpoznať ich prejavy Žiak dokáže reflektovať vlastné prežívanie

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií.	príčina, následok	Sústredenie sa kde v tele emócie cítíme Vnímanie významu emócií	Žiak dokáže popísať dopad emócií na seba a najbližšie okolie Žiak rozumie významu svojich emócií
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.	sebakontrola, sebaregulácia	Spoznanie základných techník na usmernenie emócií Regulácia silných emócií čiastočne sa opierajúc o pomoc učiteľa	Žiak pozná základné techniky ako regulovať vlastné emócie. Žiak si dokáže zregulovať silné emócie, čiastočne opierajúc sa o pomoc učiteľa
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	vcítenie sa, pochopenie,	Vcítenie sa do pocitov druhých Identifikácia vzniku a príčin emócií u druhých ľudí	Žiak dokáže vnímať emocionálne nastavenie druhých a primerane k nemu pristupovať, Žiak dokáže identifikovať vznik príčin emócií u druhých ľudí

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity	Pravidlá, práva a povinnosti žiakov	Spoluvytváranie triednych pravidiel. Prehľbovanie a uplatňovanie pravidiel rannej komunity.	Žiak sa dokáže podieľať na vytváraní triednych pravidiel a dodržiavať ich Žiak vzhľadom na aktuálne ťažkosti v triede dokáže navrhnúť zmenu pravidiel
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie	Pravidlá diskusie	Zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej diskusie Uplatňovanie verbálnej a neverbálnej komunikácie	Žiak uplatňuje a dodržiava pravidlá efektívnej komunikácie Žiak v komunikácii uplatňuje efektívnu verbálnu aj neverbálnu komunikáciu.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	Počúvanie s jasným zámerom získať informácie. Uplatňovanie pravidiel aktívneho počúvania a jeho využitie v praxi	Žiak dokáže počúvať druhých so zámerom získať informácie Žiak uplatňuje pravidlá aktívneho počúvania a využíva ho v bežnom rozhovore

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci komu-nikácie. Osvojovanie si nácviku zdvorilosti v neznámych situáciách	Žiak dokáže aktívne používať pravidlá slušnej komunikácie a prejavov zdvorilosti vo vzájomnej komunikácii(pozdrav, ďakujem prosím, prepáč,..). Žiak si dokáže osvojiť nácvik zdvorilostného správania v jemu neznámych situáciách
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Asertivita.	názor, asertivita	Uplatňovanie asertívneho správania Identifikácia asertívneho správania	Žiak dokáže poznať význam a uplatňuje asertívne správanie Žiak dokáže rozpoznať prejavy asertívneho správania.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, typy priateľ-stva, vlastná identita	Rozvíjanie vlastnej identity v interak-cii s druhými Rozpoznanie rozdielov v typoch pria-teľstva–založené na vášni/pocitoch, na výhodnosti, cnostné priateľstvo–kvôli druhému	Žiak dokáže prispieť k budovaniu priateľstiev v triednom kolektíve Žiak dokáže spolunažívať v triednom kolektíve bez vyvoláva-nia konfliktov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partner-stvo, tím, spolupatrič-nosť, silné stránky	identifikovanie silných stránok čle-nov tímu Rešpektovanie spoločnej dohody a skupinových pravidiel Posilňovanie priateľstva a spoluprá-ce–ich význam pre zdravý rozvoj človeka	Žiak dokáže rozpoznať silné stránky členov tímu Žiak dokáže uplatňovať a rešpektovať zásady spolupráce a začleňuje všetkých členov triedy
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, čestnosť, spravodlivosť	Rozpoznanie spravodlivého a čestného konania Priятие spravodlivého následku za svoje činy Prehlbovanie spravodlivého a férového správania	Žiak dokáže rozlíšiť dobré a zlé konanie v bežných situáciách a ich dopad na seba a druhých Žiak dokáže voči druhým konať férovo a odčiniť zlé konanie

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	Vytváranie ocenení za svoje dobré skutky a vlastnosti Uplatňovanie ocenení v každodennej komunikácii voči sebe a iným	Žiak dokáže vytvoriť ocenenie za svoje činy a vlastnosti Žiak dokáže oceniť vlastné hodnoty a hodnoty druhých osôb
----------------------	---------------------------	----------------------	---	--

RANNÝ KRUI; 3.cyklu; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť, nezištnosť	Dodržiavanie navrhnutých opatrení s cieľom zlepšiť fungovanie komunity Aktívne vsímanie si potrieb okolia a ponúknuť pomoci	Žiak dokáže navrhnúť opatrenia na zlepšenie fungovania triedy a najbližšieho okolia, Žiak dokáže identifikovať potreby okolia a ponúknuť svoju pomoc
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANICA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tolerancia, rozmanitosť, inakosť a rešpekt	Identifikácia stereotypu v každodenných situáciách a jeho eliminácia Rešpektovanie a oceňovanie jedinečnosti	Žiak dokáže pomenovať a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory, pohľady ľudí a konkurenčné nápady z rozličných prostredí a oceňovať vklad druhých do spolupráce.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANICA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky diskriminačného správania Vyjadrenie ľútosti pri pochybení Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť sa za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín)	Žiak dokáže pomenovať príklad situácie, kedy bolo jemu alebo niekomu v jeho okolí ubližované kvôli ich jedinečnosti a pomenovať spôsoby ako sa v takýchto situáciách môže zachovať. Žiak dokáže prijať dôsledky svojho správania v prípade diskriminačného správania a vhodným spôsobom vyjadriť ľútosť a ospravedlnenie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	Rozpoznanie morálneho a nemorálneho správania v každodenných situáciách Rozvoj vnútornej motivácie konať dobro Rozoznávanie prosociálneho správania v každodenných situáciách	Žiak dokáže identifikovať rozdiel medzi morálnym a nemorálnym správaním Žiak sa dokáže konať prosociálne a pre prospech iných
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha, česťnosť	Uvedomenie si dôsledkov pravdy a klamstva, dobra a zla Rozvíjanie motívov pre objavovanie pravdy, rozvíjanie česťnosti a odvahy	Žiak si dokáže uvedomiť dôsledky hovorenia pravdy a klamstva Žiak dokáže posilniť svoju odvahu hovoriť pravdu aj napriek negatívnym dôsledkom

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	Identifikácia dôsledkov akéhokoľvek správania Snaha konať v prospech komunity. Prehlbovanie povedomia o hodnote života	Žiak vie rozlíšiť nevhodné správanie voči spolužiakom, vyučujúcim či rodičom a uvedomuje si dôsledky konania, koná v prospech komunity Žiak si hlbšie uvedomuje hodnotu života
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konflik-tov.	konflikt, problém	Rozlišovanie druhov konfliktov a prehlbovanie poznatkov o ich vhodnom riešení Identifikácia problému medzi spolu-žiakmi navrhnutie konštruktívneho riešenia konfliktov	Žiak dokáže rozpoznať druhy konfliktov a vyhodnocovať možnosti ich riešenia Žiak dokáže poukázať na problém v triede a dokáže navrhnúť konštruktívne riešenia
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Patologické preja-vy správania	šikana	identifikovanie prejavov šikany a možnosti jej riešenia Prejavenie záujmu o slabších spolu-žiakov Uvedomovanie si následkov šikany tematický deň	Žiak si dokáže všimnúť si nevhodné správanie voči spolužia-kovi, požiadať o pomoc dospelého Žiak pozná následky šikanovania a koná v prospech slabších
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie.	sebarozvoj, učenie sa	Identifikácia a zdokonaľovanie pove-domia o osobných silných a slabých kognitívnych stránkach Rozpoznanie stratégií učenia sa a prispôsobenie na svoje požiadavky Nastavovanie osobných vzdelávacích cieľov	Žiak dokáže identifikovať svoje silné a slabé stránky a dokáže si stanoviť jednoduché vzdelávacie ciele Žiak si prehľbuje poznatky o vhodných stratégiách učenia pre rôzne typy úloh

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	ZODPOVEDNOS ť Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Rozpoznanie svojich limitov Rozpoznanie vlastného pokroku či oblastí, v ktorých má žiak rezervy	Žiak dokáže rozpoznať kedy potrebuje pomoc Žiak dokáže rozpoznať svoj vlastný pokrok, a oblasti, v ktorých má rezervy
----------------------	--	---------------------------------------	---	---

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Vytrvalosť	Koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, vnútorná a vonkajšia motivácia	koncentrovanie sa na činnosť na získanie pozitívneho výsledku učenie sa z neúspechu identifikácia vonkajších a vnútorných prekážok Dosiahnutie uspokojenia potrieb Zhodnotenie pozitívneho prínosu osobnosti Posilnenie vnútornej motivácie na zlepšenie	Žiak dokáže zameriavať svoju pozornosť na činnosť pre získanie pozitívneho výsledku Žiak vníma neúspech ako priestor na sebazdokonaľovanie a dokáže odhaliť prekážky, ktoré mu bránia pri úspechu Žiak si uvedomuje vlastné potreby a vplyva na ich naplnenie Žiak dokáže zhodnotiť pozitívny prínos svojej osobnosti a ovplyvniť vnútornú motiváciu k pozitívnej zmene
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.	Organizácia, zameranie	uvedenie si zodpovednosti za svoje konanie a prijatie zodpovednosti za nesplnenie povinností	Žiak si dokáže uvedomiť zodpovednosť za svoje správanie a prijať za ne dôsledky
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	uvedenie si prežívania jednotlivých emócií v živote každého človeka a náš vplyv na emócie rozlišovanie príčin vzniku konkrétnych emócií a ich regulácia reflektovanie vlastného prežívania	Žiak dokáže pomenovať najčastejšie emócie v živote každého človeka a uvedomovať si vlastné vplyvanie na ich zmenu Žiak dokáže rozpoznať prejavy jednotlivých emócií a primerane ich reguluje Žiak dokáže reflektovať vlastné prežívanie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií.	príčina, následok	Sústredenie sa kde v tele emócie cítime Vnímanie dôsledkov negatívnych emócií	Žiak dokáže popísať dopad emócií na seba a najbližšie okolie Žiak chápe dôsledky silne nabitých a negatívnych emócií
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.	sebakontrola, seba-regulácia	Aplikácia základných techník na usmernenie emócií Regulácia silných emócií menej sa opierajúc o pomoc učiteľa	Žiak pozná a aplikuje do každodenného života základné techniky ako regulovať vlastné emócie. Žiak si dokáže zregulovať silné emócie, opierajúc sa menej o pomoc učiteľa
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	vcítenie sa, pochopenie,	Vcítenie sa do pocitov druhých Identifikácia vzniku a príčin emócií u druhých ľudí	Žiak dokáže vnímať emocionálne nastavenie druhých a primerane k nemu pristupovať

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA A Pravidlá rannej komunity	Pravidlá, práva a povinnosti žiakov	Spoluvytváranie triednych pravidiel. Prehľadovanie a uplatňovanie pravidiel rannej komunity.	Žiak sa aktívne podieľa na vytváraní triednych pravidiel Žiak vie dodržiavať dohodnuté pravidlá a akceptuje sankcie za ich porušenie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA A Pravidlá efektívnej komunikácie.	pravidlá, slušnosť, komunikácia, úcta	Uplatňovanie a dodržiavanie pravidiel efektívnej komunikácie. Uplatňovanie verbálnej a neverbálnej komunikácie u seba i druhých	Žiak uplatňuje a dodržiava pravidlá efektívnej komunikácie Žiak v komunikácii uplatňuje efektívnu verbálnu aj neverbálnu komunikáciu
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA A Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	Počúvanie s jasným zámerom získať dôležité informácie Uplatňovanie pravidiel aktívneho počúvania a jeho využitie v praxi	Žiak dokáže počúvať druhých so zámerom získať dôležité informácie Žiak uplatňuje pravidlá aktívneho počúvania a využíva ho v bežnom rozhovore
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA A Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci bežnej komunikácie. Využívanie zdvorilosti v neznámych situáciách	Žiak dokáže aktívne používať pravidlá slušnej komunikácie a prejavov zdvorilosti vo vzájomnej komunikácii (pozdrav, ďakujem prosím, prepáč,...). Žiak využíva zdvorilosť v bežných aj jemu neznámych situáciách
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA A Asertivita.	názor, asertivita, konštruktívna kritika	Rozpoznanie asertivity a typov správania (pasívne, agresívne, asertívne) a ich identifikácia v interpersonálnom kontakte Reakcia na konštruktívnu kritiku ako podnet na vlastný sebarozvoj	Žiak dokáže uplatňuje asertívne správanie, dokáže vyjadriť konštruktívnu kritiku Žiak dokáže rozpoznať prejavy asertívneho správania a dokáže si udržiavať vzťahy napriek vyjadreniu nesúhlasu, odmietnutia, konštruktívnej kritike
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, priateľstvo, kolektív	Rešpektovanie odlišných názorov a oceňovanie vkladu druhých Záujem o blaho druhých	Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory a nápady a oceňuje vklad druhých do spolupráce Žiak prejavuje záujem o blaho druhých, všíma si ich viditeľné potreby

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, part-nerstvo, tím, spo-lupatričnosť, silné stránky	identifikovanie silných stránok členov tímu Rešpektovanie spoločnej dohody a skupinových pravidiel Učenie prinášať obete	Žiak dokáže rozpoznať silné stránky členov tímu a podľa toho deleguje úlohy Žiak sa učí prinášať obete, keď si to vyžaduje postoj al-truizmu k druhým, odpúšťa
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	Rozpoznanie spravodlivého a čestného kona-nia Priятие spravodlivého následku za svoje činy Uvažovať nad dôsledkami rozhodnutí na širšiu skupinu alebo komunitu	Žiak si dokáže uvedomiť dopad našich činov na seba aj druhých, Žiak dokáže uvažovať nad dôsledkami svojich či cudzích rozhodnutí na širšiu skupinu alebo komunitu
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňo-vanie	Identifikácia dobrých vlastností a vyjadrenie uznania za ich prínos do komunity Uplatňovanie ocenení v každodennej komuni-kácií voči sebe a iným	Žiak dokáže identifikovať dobré vlastnosti a vyjadrí uznanie za ich prínos do spoločnej komunity Žiak dokáže oceniť vlastné hodnoty a hodnoty druhých osôb
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osož-nosť, užitočnosť, nezištnosť	Dodržiavanie navrhnutých opatrení s cieľom zlepšiť fungovanie komunity Aktívne všímanie si potrieb okolia a ponúknuť pomoci Delegácia činností, vysvetľovanie vlastných zámerov	Žiak dokáže navrhnúť opatrenia na zlepšenie fungova-nia triedy a najbližšieho okolia, Žiak dokáže identifikovať potreby okolia a ponúknuť svoju pomoc Žiak dokáže vysvetliť informácie, zámery a predpokladané dôsledky
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tole-rancia, rozmani-tosť, inakosť a reš-pekt	Odlišovať a skúmať rozličné etické názory a zdôvodnenia, schopnosť zdôvodniť vlastnú pozíciu Rešpektovanie a oceňovanie jedinečnosti Pri spoločnej činnosti uplatňovať základné prvky sebakontroly, snaha o reguláciu hnevu, impulzivity	Žiak dokáže odlišovať a skúmať rôzne etické názory a zdôvodnenia, má schopnosť zdôvodniť vlastnú pozíciu Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory, pohľady ľudí a konkurenčné nápady z rozličných prostredí a oceňovať vklad druhých do spoluprác.

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky diskriminačného správania Vyjadrenie ľútosti pri pochybení	Žiak dokáže pomenovať príklad situácie, kedy bolo jemu alebo niekomu v jeho okolí ubližované s ohľadom na ich jedinečnosť a pomenovať spôsoby ako sa v takýchto situáciách môže zachovať. Žiak dokáže prijať dôsledky svojho správania v prípade diskriminačného správania a vhodným spôsobom vyjadriť ľútosť a ospravedlnenie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Morálne dobro. BEZPEČIE	charakter, vlastnosti	Rozpoznanie morálneho a nemorálneho správania v nových, neznámych situáciách Aktívne podieľanie sa na blahu iných, konať prosociálne	Žiak dokáže identifikovať rozdiel medzi morálnym a nemorálnym správaním Žiak sa dokáže konať prosociálne a pre prospech iných
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	Uvedomenie si dôsledkov klamstva, uplatňovanie vzájomného rešpektu Posilnenie hovorenia pravdy aj napriek negatívnym dôsledkom Byť čestný k druhým	Žiak si dokáže uvedomiť dôsledky klamstva, uplatňuje vzájomný rešpekt a koná čestne Žiak dokáže posilniť svoju odvahu hovoriť pravdu aj napriek negatívnym dôsledkom
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	Hodnota zdravia, telesné a duševné zdravie	Rozlišovanie telesného a duševného zdravia (well-bing) a ich vzájomného súvisu (psychosomatická)	Rešpektovať život ako najvyššiu hodnotu
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	Rozlišovanie druhov konfliktov a prehĺbovanie poznatkov o ich vhodnom riešení Identifikácia problému v kolektíve navrhnutie konštruktívneho riešenia konfliktov	Žiak dokáže rozpoznať druhy konfliktov a vyhodnocovať možnosti ich riešenia Žiak dokáže poukázať na problém v triede a navrhnúť konštruktívne možnosti riešenia
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	šikana	identifikovanie prejavov šikany a možnosti jej riešenia Prejavenie záujmu o slabších spolužiakov Uvedomovanie si následkov šikany a ospravedlnenie tematický deň	Žiak si dokáže všimnúť nevhodné správanie voči spolužiakovi, požiadať o pomoc dospelého Žiak dokáže konať v prospech slabších. Žiak pozná následky šikanovania a dokáže sa ospravedlniť za nevhodné správanie

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívne poznanie.	sebarozvoj, učenie sa	Uvedomovanie si svojich silných a slabých stránok Rozpoznanie stratégií učenia sa a prispôbenie na svoje požiadavky Nastavovanie osobných vzdelávacích cieľov a pracovať na ich splnení	Žiak dokáže identifikovať svoje silné a slabé stránky a podľa toho si stanoviť jednoduché vzdelávacie ciele Žiak si prehľbuje poznatky o vhodných stratégiách učenia pre rôzne typy úloh
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Rozpoznanie svojich limitov Samostatné monitorovanie vlastného pokroku či oblastí, v ktorých má žiak rezervy a následne upraviť prístup počas riešenia úlohy Rozvíjanie vlastného sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty a sebaovládania	Žiak dokáže rozpoznať kedy potrebuje pomoc Žiak dokáže monitorovať svoj vlastný pokrok a oblasti, v ktorých má rezervy a následne upraviť svoj prístup počas riešenia úlohy
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vytrvalosť ZODPOVEDNOSŤ	Koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, vnútorná a vonkajšia motivácia	koncentrovanie sa na činnosť na získanie pozitívneho výsledku prijať zmeny a uplatňovať sebadisciplínu pri ich zvládaní Dosiahnutie uspokojenia potrieb Zhodnotenie pozitívneho prínosu osobnosti	Žiak dokáže zameriavať svoju pozornosť na činnosť pre získanie pozitívneho výsledku Žiak dokáže prijať zmeny a uplatňovať sebadisciplínu pri zvládaní zadaných úloh Žiak si uvedomuje vlastné potreby a vplyva na ich naplnenie Žiak sa dokáže sústrediť na prácu ovplyvnením svojej vnútornej motivácie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.	Organizácia, zameranie	uvedomenie si zodpovednosti za svoje konanie a prijatie zodpovednosti za nesplnenie povinností rozumne zvážiť a dodržať sľub	Žiak si dokáže uvedomiť zodpovednosť za svoje správanie a prijať za neho dôsledky Žiak dokáže rozumne zvážiť čo sľúbi a či to dokáže splniť
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	uvedomenie si prežívania jednotlivých emócií v živote každého človeka a náš vplyv na emócie rozlišovanie príčin vzniku konkrétnych emócií a ich regulácia pri spoločnej činnosti uplatňovať	Žiak dokáže pomenovať vyššie emócie v živote každého človeka a uvedomovať si vlastné vplyvanie na ich zmenu Žiak dokáže rozpoznať prejavy hnevu a impulzivity a primerane ich reguluje zvládajúcimi technikami

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

			sebakontrolu, učit sa zvládať hnev a impulzívnosť	
--	--	--	---	--

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií.	príčina, následok	Sústredenie sa kde v tele emócie cítime Vnímanie dôsledkov negatívnych emócií Práca na sebe a sebarozvoji	Žiak dokáže popísať dopad emócií na seba a najbližšie okolie Žiak chápe dôsledky silne nabitých a negatívnych emócií Žiak dokáže vynaložiť prácu na vlastnom sebarozvoji a kladie primerane náročné ciele pre svoj rozvoj
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia.	sebakontrola , sebaregulácia	Regulácia silných emócií menej sa opierajúc o pomoc učiteľa Využitie zvládajúcich stratégií neznámych situáciách	Žiak pozná a aplikuje do každodenného života základné techniky ako regulovať vlastné emócie. Žiak využíva zvládajúce stratégie v jemu neznámych situáciách
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	Druhy empatie, význam, modelovanie empatie	Vcítanie sa do pocitov druhých Porozumenie životného kontextu druhých , primeraná reakcia na situáciu druhého	Žiak dokáže vnímať emocionálne nastavenie druhých a primerane k nemu pristupovať, Žiak dokáže rozvíjať empatiu a porozumeniu emócií druhých

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá rannej komunity	Pravidlá, práva a povinnosti žiakov	Dodržiavanie triednych pravidiel. Navrhovanie primeraných sankcií, náprava skutku.	Žiak dodržiava triedne pravidlá Žiak je schopný navrhnúť primerané sankcie za nedodržané pravidlá a napraviť svoj skutok
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Pravidlá efektívnej komunikácie.	pravidlá, slušnosť, komunikácia, úcta	Uplatňovanie a dodržiavanie pravidiel efektívnej komunikácie. Uplatňovanie verbálnej a neverbálnej komunikácie u seba i druhých Uplatňovanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej	Žiak uplatňuje pravidlá efektívnej komunikácie, verbálnej a neverbálnej komunikácie Žiak uplatňuje pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie v bežných a neznámych situáciách

			komunikácie	
--	--	--	-------------	--

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Aktívne počúvanie.	trpezlivosť, rešpekt, vypočutie	Počúvanie s jasným zámerom získať dôležité informácie Uplatňovanie pravidiel aktívneho počúvania a jeho využitie v praxi	Žiak dokáže počúvať druhých so zámerom získavať dôležité informácie Žiak uplatňuje pravidlá aktívneho počúvania a využíva ho v bežnom rozhovore aj v novej situácii
ETICKOOSOBNOSTNÝ	KOMUNIKÁCIA Komunikačná zdvorilosť.	zdvorilosť, slušnosť	Používanie zdvorilosti v rámci bežnej komunikácie. Využívanie zdvorilosti bežných a v neznámych situáciách	Prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Asertivita.	Asertivita, konštruktívna kritika	Vyjadrovanie nesúhlasu a obhajovanie vlastnej dôstojnosti v prípade manipulatívneho správania alebo násilného správania druhých	Žiak pozná význam asertívneho správania a uplatňuje ho v komunikácii, rešpektuje stanovené hranice spolužiakov a vyučujúcich Žiak dokáže rozpoznať prejavy asertívneho správania a dokáže si udržiavať vzťahy napriek vyjadreniu nesúhlasu, odmietnutia, konštruktívnej kritiky
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolužitie v komunite.	vzťahy, priateľstvo, kolektív	Rešpektovanie odlišných názorov a oceňovanie vkladu druhých Záujem o blaho druhých Vytváranie a udržanie si slobodných a zodpovedných vzťahov	Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory a nápady a oceňuje vklad druhých do spolupráce, prejavuje záujem o blaho druhých podľa ich potrieb Žiak si dokáže vytvoriť a udržať slobodné a zodpovedné vzťahy
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spolupráca.	spolupráca, partnerstvo, tím, spolupatričnosť, silné stránky	identifikovanie silných stránok členov tímu Rešpektovanie spoločnej dohody a skupinových pravidiel Učenie prinášať obete Nasledovať spoločný cieľ	Žiak dokáže rozpoznať silné stránky členov tímu Žiak rešpektuje spoločnú dohodu a skupinové pravidlá Žiak sa učí prinášať obete, keď si to vyžaduje postoj altruizmu k druhým, odpúšťa Žiak dokáže spolupracovať na spoločných cieľoch
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Spravodlivosť.	pravidlá, česťnosť, spravodlivosť	Rozpoznanie spravodlivého a čestného konania a jeho aplikácia Priatie spravodlivého následku za svoje činy Uvažovať nad dôsledkami rozhodnutí na širšiu skupinu alebo komunitu aj v hypotetických, neznámych situáciách	Žiak si uvedomuje dopad svojich činov na seba aj druhých, Žiak dokáže uvažovať nad dôsledkami svojich či cudzích rozhodnutí na širšiu skupinu alebo komunitu v neznámych situáciách

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Oceňovanie.	vďačnosť, oceňovanie	Identifikácia dobrých vlastností a vyjadrenie uznania za ich prínos do komunity Uplatňovanie ocenení v každodennej komunikácii voči sebe a iným Byť vzorom pre druhých	Žiak dokáže oceniť vlastné hodnoty a hodnoty druhých osôb, konať na základe svojich hodnôt a presvedčenia Žiak dokáže byť vzorom pri uskutočňovaní úloh a preberaní zodpovednosti za prácu a za chyby
ETICKOOSOBNOSTNÝ	SPOLUPRÁCA Prospešnosť komunity.	prospešnosť, osožnosť, užitočnosť, nezištnosť	Dodržiavanie navrhnutých opatrení s cieľom zlepšiť fungovanie komunity Aktívne všímanie si potrieb okolia a ponúknutie pomoci Delegácia činností, vysvetľovanie vlastných zámerov Pri konaní dbať na zmysel pre spoločenstvo a solidaritu s inými	Žiak dokáže identifikovať potreby okolia a ponúknuť svoju pomoc Žiak dokáže delegovať činnosti druhým, ak je to vhodné Žiak dokáže pri konaní dbať na spoločenstvo a solidaritu s inými
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Výchova k tolerancii	Jedinečnosť, tolerancia, rozmanitosť, inakosť a rešpekt	Odlisovať a skúmať rozličné etické názory a zdôvodnenia, schopnosť zdôvodniť vlastnú pozíciu Rešpektovanie a oceňovanie jedinečnosti Pri akejkoľvek činnosti uplatňovať prvky sebakontroly, snaha o reguláciu hnevu, impulzivity	Žiak dokáže rešpektovať odlišné názory, pohľady ľudí a konkurenčné nápady z rozličných prostredí a oceňovať vklad druhých do spolupráce. Žiak dokáže uplatňovať prvky sebakontroly, regulovať svoj hnev a mierniť impulzivitu pri akejkoľvek činnosti
ETICKOOSOBNOSTNÝ	TOLERANCIA Diskriminácia, segregácia	nerovnosť, vylúčenie, segregácia a ich dôsledky	Dôsledky diskriminačného správania Vyjadrenie ľútosti pri pochybení Tolerancia k inakosti	Žiak dokáže vhodným spôsobom vyjadriť ľútosť a ospravedlnenie Žiak sa správa tolerantne ku svojmu okoliu, dokáže prijať dôsledky svojho konania v prípade diskriminačného správania
ETICKOOSOBNOSTNÝ	BEZPEČIE Morálne dobro.	charakter, vlastnosti	Konanie morálneho dobra, vyhýbanie sa nemorálnemu správaniu Aktívne podieľanie sa na blahu iných, konať prosociálne	Žiak dokáže aktívne konať dobro a vyhýba sa nemorálnemu správaniu Žiak sa dokáže konať prosociálne a pre prospech iných

RANNÝ KRUI; 3.cyklu; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vztahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Pravda verzus klamstvo.	pravda, klamstvo, odvaha	Uvedomenie si dôsledkov klamstva, uplatňovanie vzájomného rešpektu Posilnenie hovorenia pravdy aj napriek negatívnym dôsledkom Prejavovanie čestnosti k druhým Uskutočňovanie rozhodnutí založených na presvedčení o správnosti morálnych zásad, bez ohľadu na názor väčšiny	Žiak dokáže posilniť svoju odvahu hovoriť pravdu aj napriek negatívnym dôsledkom Žiak sa dokáže k druhým správať čestne, uplatňuje vzájomný rešpekt Žiak dokáže uskutočňovať rozhodnutia založené na presvedčení o správnosti morálnych zásad bez ohľadu na názor väčšiny
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Dôsledky konania.	správne a nesprávne konanie	Identifikácia dôsledkov akéhokoľvek správania Snaha konať v prospech komunity. Chrániť život vo všetkých jeho formách Poznať možnosti vlastnej sily a vlastného vplyvu bez zneužívania iných	Žiak si uvedomuje dôsledky konania a koná v prospech komunity Žiak chráni život vo všetkých jeho formách Žiak pozná možnosti vlastnej sily a vlastného vplyvu a usiluje sa o ich využitie bez zneužívania iných
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Riešenie konfliktov.	konflikt, problém	Rozlišovanie druhov konfliktov a prehľbovanie poznatkov o ich vhodnom riešení Identifikácia problému v kolektíve navrhnutie konštruktívneho riešenia konfliktov a jeho uplatnenie pri riešení konfliktov	Žiak dokáže rozpoznať druhy konfliktov a vyhodnocovať možnosti ich riešenia Žiak dokáže navrhnúť konštruktívne možnosti riešenia konfliktov a uplatní ich pri riešení konfliktov
ETICKOOSOBN OSTNÝ	BEZPEČIE Patologické prejavy správania	šikana	Účinné spôsoby reakcie na šikanovanie, zneužívanie, obťažovanie a spôsoby vyhľadania pomoci a podpory Prejavenie záujmu o slabších spolužiakov Uvedomovanie si následkov šikany a ospravedlnenie sa	Žiak dokáže konať v prospech slabších, požiadať o pomoc dospelého Žiak aktívne zabraňuje šikanovaniu, dokáže sa ospravedlniť za nevhodné správanie

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 9.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	ZODPOVEDNO SŤ Metakognitívne poznatie.	sebarozvoj, Práca na sebe	Práca na sebe a sebarozvoji–kladenie si primerane náročných cieľov pre integrálny rozvoj fyzickej, duševnej, sociálno-vzťahovej a duchovnej oblasti	Žiak vie na základe poznania svojich silných a slabých stránok rozpoznať vlastné stratégie učenia a uplatňuje ich pri štúdiu Žiak si dokáže stanoviť jednoduché vzdelávacie ciele a pracovať na ich splnení
----------------------	---	---------------------------------	---	---

RANNÝ KRUH; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Metakognitívna regulácia.	riešenie, úloha, pokrok, učenie sa	Rozpoznanie svojich limitov Samostatné monitorovanie vlastného pokroku či oblastí, v ktorých má žiak rezervy a následne upraviť prístup počas riešenia úlohy Úprava postupov a práce na základe spätnej väzby	Žiak dokáže monitorovať svoj vlastný pokrok a oblasti, v ktorých má rezervy a následne upraviť svoj prístup počas riešenia úlohy Žiak dokáže upraviť svoje postupy na základe poskytnutej spätnej väzby
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Vytrvalosť	Koncentrácia, sústredenie sa, odolnosť, potreba, vnútorná a vonkajšia motivácia	koncentrovanie sa na činnosť na získanie pozitívneho výsledku učenie sa z neúspechu prijať zmeny a uplatňovať sebadisciplínu pri ich zvládaní cielená koncentrácia pozornosti Uvedomovanie a dosahovanie uspokojenia potrieb Zhodnotenie pozitívneho prínosu osobnosti Sústredenie na prácu vďaka vnútornej motivácií	Žiak dokáže zameriavať svoju pozornosť na činnosť pre získanie pozitívneho výsledku a vníma neúspech ako priestor na sebazdokonaľovanie Žiak dokáže prijať zmeny a uplatňovať sebadisciplínu pri zvládaní daných úloh Žiak si dokáže uvedomovať svoje potreby a vplývať na ich naplnenie Žiak sa dokáže sústrediť na prácu ovplyvnením svojej vnútornej motivácie
ETICKOOSOBNOSTNÝ	ZODPOVEDNOSŤ Zodpovednosť.	Závislosť, zodpovednosť za život a zdravie	Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny)	Žiak si dokáže uvedomiť zodpovednosť za svoje správanie a prijať zaň dôsledky Žiak dokáže rozumne zvážiť čo sľúbi a či to dokáže splniť
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Emócie	emócie, pocity, prežívanie	uvedomenie si prežívania komplexnejších emócií rozlišovanie príčin vzniku konkrétnych emócií a ich regulácia reflektovanie vlastného prežívania pri spoločnej činnosti uplatňovať sebakontrolu,	Žiak dokáže rozpoznávať komplexnejšie emócie v živote každého človeka a uvedomovať si vlastné vplyvy na ich zmenu Žiak dokáže reflektovať vlastné prežívanie, uplatňovať pri spoločnej činnosti sebakontrolu a zvládať hnev a impulzivitu

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Dopad emócií.	príčina, následok	Sústredenie sa na príčiny vzniku emócií a ich regulácia Vnímanie dôsledkov negatívnych emócií Práca na sebe a sebarozvoji	Žiak dokáže popísať dopad emócií na seba a najbližšie okolie a dokáže ich regulovať Žiak dokáže vynaložiť prácu na vlastnom sebarozvoji a kladie primerane náročné ciele pre svoj rozvoj
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Sebaregulácia	sebakontrola, sebaregulácia	Aplikácia základných techník na usmernenie emócií Regulácia silných emócií bez pomoci učiteľa Využitie zvládajúcich stratégií neznámych situáciách	Žiak aplikuje do každodenného života základné techniky ako regulovať vlastné emócie bez pomoci učiteľa Žiak využíva zvládajúce stratégie v jemu neznámych situáciách
ETICKOOSOBNOSTNÝ	EMÓCIE Empatia	vcítenie sa, pochopenie,	Vcítenie sa do pocitov druhých Identifikácia vzniku a príčin emócií u druhých ľudí Prejavenie empatie pre pochopenie nie zjavných potrieb druhých	Žiak dokáže vnímať emocionálne nastavenie druhých a primerane k nemu pristupovať, Žiak dokáže prejsť empatiu, tak, aby pochopil nie zjavné potreby druhých ale konať so súcitom a láskavosťou k jednotlivým členom komunity

ETICKÁ VÝCHOVA

Zdvorilosť ako znak úcty Slušná a rešpektujúca komunikácia; – prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania;

Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách; – záujem o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.

Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku – Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania; – identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka. Moje záľuby, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými; – moje želania a túžby a tvorba plánu na ich realizáciu

Kamarátstvo ako dobrý model komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce; – vzácnosť každého človeka napriek odlišnosti povahy a vzhľadu; – tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých; – rozlišovanie dôsledkov dobrého/napomáhajúceho a zlého/ubližujúceho správania.

Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť, strach, hnev, smútok, prekvapenie; – rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách; – vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých; – význam

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách.

Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu; – modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie; – rôzne možnosti a spôsoby regulácie emócií tak, aby boli autentické a zároveň nezraňujúce; –

rozlišovanie priorít podľa toho, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné; – odolnosť voči lákavým ponukám v rozpore s osobnými potrebami a bezpečím.

Konanie dobra – Dôsledky pravdivosti a klamstva; – odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom; – príbehy prosociálnych a morálnych hrdinov a ich posolstvo pre život človeka a spoločnosti (vlastných vzory) a ich dobrých vlastnostiach.

Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom alebo nečestným správaním; – spoznávanie vybraných mýtických a archetypálnych príbehov a identifikovanie dobrých vlastností postáv; – odlišovanie dobrého a zlého správania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov; – identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú; – rozprávanie o detských hrdinoch

Vzťahy v rodine a v komunite Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite; – identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností.

Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a/alebo blízkym osobám; – oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami, ako sú bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie; – variabilita rodín a rôznych životných situácií detí; – identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).	- používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Sebapoznávanie	Túžby a sny	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.	- opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny - oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.)	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	- Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole
ETICKOOSOBN OSTNÝ	Konanie dobra - aj keď sa nikto nepozera	Čestnosť a pravdovravnosť	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch.	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať
ETICKOOSOBN OSTNÝ	Sebariadenie	Túžby, potreby	Rozpoznanie významu slov túžba a potreba. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt - čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	- uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.
ETICKOOSOBN OSTNÝ	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Domov	Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine .	- aktívne rozvíjať vzťahy v rodine

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Kladenie otázok	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov	vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Sebapoznávanie	Osobné plány, vlastnosti	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností budúcim konaní.	akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov,
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Obdarovanie, ocenenie	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.	pomenovať, čo ho spája s ostatnými, preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Vyjadrenie citov, reakcie	Vnímanie potrieb druhých/iných. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.	Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera	Odvaha, hrdinstvo	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov. Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov. Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod.).	vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Sebariadenie	Sebaovládanie	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.	Ovládať svoje city a prejavy, regulovať ich

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 5.ročník

ETICKOOSOBN OSTNÝ	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Rodina, príbuzní a blízki	Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti. Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie)	Rozvíjať vzťahy v rodine, v komunite
----------------------	---	---------------------------------	---	--------------------------------------

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Súhlas a nesúhlas, počúvanie	Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.	vypočuť si myšlienky a názory druhých rešpektovať ich spôsob uvažovania
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Sebapoznávanie	Možnosti rozvíjania	Rozprávanie vlastných záľubách o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými. Tvorivé vyjadrovanie želaní a a túžob a plánu a ich realizáciu	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer, riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	uvedomiť si jedinečnosť každého človeka
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Zvládanie emócií a emócie vo vzťahoch	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.	emócie vedieť vyjadriť primeraným spôsobom
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera	Dobré činy, dobré vlastnosti	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi kým rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú. Diskutovanie o detských hrdinoch. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich tichý rozmer riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 7.ročník

ETICKOOSOB NOSTNÝ	Sebariadenie	Rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.	pomenovať rôzne zdroje informácií, rozpoznať druhy a základnú úlohu médií uviesť príklad nepravdivej správy identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Komunita, inšpiratívni ľudia	Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Rozvíjani e silných stránok osobnosti	Silné a slabé stránky osoby	Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možností rozvíjať svoje schopnosti. Diskutovanie o hodnote života a jeho výziev teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať	uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život, zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	Priateľstvo , láska, úcta	Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.).	uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Etická komunikácia	Pravidlá komunikácie	Komunikácia v triede a škole	zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktív ny dialóg s druhými komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie - vyvodíť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Spolupatričnosť a spolupráca	Spolupráca	Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti. Vyvodzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach.	- vyvodíť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Sebauvedomenie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Zorný uhol, empatia, asertivita	Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc. Regulácia a pozitívne uplatňovanie svojich emócií v interakcii s druhými. Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania. Pomenovanie spôsobov, ako čeliť negatívnemu tlaku rovesníckych skupín Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi.	uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Poznávanie náboženstiev na	Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás	Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre.	poznať lokálne a regionálne kultúrno-spoločenské realie a históriu a ich význam pri budovaní vlastnej kultúry

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 4.ročník

	Slovensku			identity
--	-----------	--	--	----------

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Rozvíjanie silných stránok osobnosti	Charakter, seba rozvoj, život ako dar a príležitosť	Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných. Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného seba rozvoja aj s ohľadom na druhých .	vypracovať jednoduchý plán vlastného seba rozvoja
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	Akceptovanie a oceňovanie druhých, vzťahy v skupine, vzory.	Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí. Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými	opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Etická komunikácia	Argumentovanie, etický dialóg	Vedenie zmysluplného rozhovoru. Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania. Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii. Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni, filozofovanie s deťmi“.	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a v škole - uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí - porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Spolupatričnosť a spolupráca	Zásady spolupráce	Vyhodnotenie úspešnosti spolupráce pri práci v skupine interpretovanie príčin a dôsledkov vydarenej alebo neúspešnej spolupráce.	rozpoznať práva a povinnosti v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra.
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Sebauvedomenie a seba regulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Oprávnený nárok, zvládanie konfliktov.	Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania. Nácvik schopnosti zadefinovať oprávnený nárok. Zoznamovanie sa s technikami riešenia a zvládania konfliktov.	porozumieť, že na jednotlivé udalosti, j javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

ETICKOOSOB NOSTNÝ	.Poznávání náboženst ev na Slovensku	Vzájomný rešpekt, náboženské sviatky	Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúce ho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania. Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku	tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby
----------------------	---	---	---	--

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Rozvíjanie silných stránok osobnosti	Charakter, seba rozvoj, život ako dar a príležitosť	Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných. Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného seba rozvoja aj s ohľadom na druhých .	vypracovať jednoduchý plán vlastného seba rozvoja
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	Akceptovanie a oceňovanie druhých, vzťahy v skupine, vzory.	Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí. Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými	opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Etická komunikácia	Argumentovanie, etický dialóg	Vedenie zmysluplného rozhovoru. Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania. Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii. Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni, filozofovanie s deťmi“.	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a v škole uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Spolupatričnosť a spolupráca	Zásady spolupráce	Vyhodnotenie úspešnosti spolupráce pri práci v skupine interpretovanie príčin a dôsledkov vydarenej alebo neúspešnej spolupráce.	rozpoznať práva a povinnosti v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra.
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Sebauvedomenie a seba regulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Oprávnený nárok, zvládanie konfliktov.	Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania. Nácvik schopnosti zadefinovať oprávnený nárok. Zoznamovanie sa s technikami riešenia a zvládania konfliktov.	porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov

ETICKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

ETICKOOSOB NOSTNÝ	Poznávanie náboženstiev na Slovensku	Vzájomný rešpekt, náboženské sviatky	Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania. Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku	tvoriť a udržiavať pozitívne medziludské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby
----------------------	--	---	--	---

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Črty dobrého charakteru	Dôstojnosť človeka, cnosť, dobré konanie, motivácia, pravdivosť, čestnosť, Odvaha.	Rozlišovanie dobra a zla, identifikovanie cnostného konania v činnosti postáv. Rozvíjanie vnútornej motivácie konať dobro prostredníctvom analyzovania príčin a dôsledkov konania. Rozpoznávanie motívov pre objavovanie pravdy, rozvíjanie čestnosti a odvahy. Rozvíjanie vlastného sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty a sebaovládania. Diskusia o dôstojnosti ako nemennej danosti každého človeka dôstojnosti ako inštrumentálnej hodnote (nadobúdanej/strácanej konkrétnymi rozhodnutiami). Reflexia morálnej hodnoty a autenticity vzoru verejne známej osoby. Odlíšenie legalizmu (formálneho plnenia pravidiel) od zmyslu pre spravodlivosť	rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne, identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv, odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného, robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerala,
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Rozvíjanie empatie v prax	Druhy empatie, význam empatie, modelovanie empatie.	Rozvíjanie empatie – porozumenie afektívnych kľúčov v komunikácii druhých; porozumenie životného kontextu druhých; otvorenosť druhému, aktívne počúvanie, primeraná citová reakcia na situáciu druhého. Uvedomovanie si a uplatňovanie kognitívnej a emocionálnej empatie. Reflexia empatie a jej významu v medziľudských vzťahoch, faktory ovplyvňujúce empatiu.	rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie,
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Trénovanie asertivity v praxi	Asertivita, modelové Situácie.	Rozpoznávanie asertivity a typov správania (pasívne, agresívne, asertívne) a ich identifikácia v interpersonálnom kontakte. Reakcia na konštruktívnu kritiku ako podnet na vlastný sebarozvoj. Vyjadrovanie nesúhlasu a obhajovanie vlastnej dôstojnosti v prípade manipulatívneho, alebo násilného správania druhých, najmä pri pokusoch o zneužitie. Uplatnenie asertívnych techník v modelových situáciách, ich význam v medziľudskej komunikácii.	vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov. využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch, posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka,

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Črty dobrého charakteru	Práca na sebe.	Práca na sebe a sebarozvoj – kladenie si primerane náročných cieľov pre integrálny rozvoj fyzickej, duševnej, sociálnovzťahovej a duchovnej oblasti.	rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom a potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie identifikovať
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Vytváranie a udržiavanie vzťahov s druhými	Vlastná identita, vernosť záväzkom a zdôvodnenie, typy priateľstva, spolupráca, druhy správania.	. Diskusia o hraniciach medzi vlastnou nezávislosťou, rešpektovaním a prijatím druhých. Posilňovanie priateľstva a spolupráce ich význam pre zdravý rozvoj človeka. Rozlíšenie, vysvetlenie a uplatňovanie správania v prospech druhého, prosociálneho správania, ktoré nenaruší vlastnú identitu a identitu osoby druhého. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách, v partnerských vzťahoch) a zdôvodnenie ich akceptácie. Rozpoznanie rozdielov v typoch priateľstva: priateľstvo založené na vášni a pocitoch, na výhodnosti a cnostné priateľstvo (kvôli dobru)	uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity, identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrí, chcem patriť, môžem patriť, identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu, rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá, slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich,
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Rozvíjanie empatie v praxi	Rozvíjanie empatie, Súcit.	Nacvičovanie empatie v modelových situáciách, význam empatie pri riešení problémov.	uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí prakticky využívať

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

ETICKOOSOB NOSTNÝ	Trénovanie asertivity v praxi	Oprávnen ý nárok, konštruktív na kritika.	Účinné spôsoby reakcie na šikanovanie, sexuálne zneužívanie alebo obťažovania a spôsoby vyhľadania pomoci a podpory (úradu, služby, Dôveryhodná osoba, psychologická pomoc...) pre seba alebo niekoho iného v prípade násilia.	chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti analyzovať sociálne siete, regulovať vlastné správanie v online prostredí zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti,
----------------------	-------------------------------------	--	---	--

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBN OSTNÝ	Trénovanie asertivity v praxi	Oprávnený nárok, konštruktívna kritika.	Porozumenie vlastným právam a právam druhých, ich aplikovanie vo svojom konaní a správaní. Hájenee oprávnených nárokov a potrieb pre seba i druhých Hľadanie konštruktívnych riešení konfliktných situácií – hľadanie Konsenzu, prípadne kompromisu a dohody, zásady nenásilnej komunikácie.	zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia, prakticky využívať komunikačné návyky, eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí, pomenovať zásady kyberbezpečnosti,
ETICKOOSOBN OSTNÝ	Rodina, intimita, sexualita a rodičovstvo	Hodnota života, priateľstvo, láska, intimita, sex, manželstvo, rodičovstvo, zrelosť, pripravenosť, partnerský život.	Prijímanie vlastnej primeranej zodpovednosti v rodine. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva. Uvažovanie o hodnote života – počatie a prenatálny vývin ľudského plodu. Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, výhody a nevýhody rôznych foriem metód plánovania rodičovstva. Diskusia o predčasnóm sexuálnom styku, jeho príčinách a dôsledkoch (právnych, zdravotných, sociálnych, vzťahových...). Pomenovanie nevyhnutných pilierov zodpovedného a informovaného rozhodovania človeka o sexuálnom správaní a rešpektovanie rozhodnutia druhých osôb. Porozumenie významu sebaregulácie a vzdialenej prípravy na partnerský život. Rešpektovanie a spoluvytváranie pravidiel života v rodine. Reflexia zdravej a nezdravej kritickosti v rodine. Rozlíšenie pojmov vzťah, priateľstvo, láska, dôvera a intimita. Diskutovanie o sexuálnej identite a zrelosti a ich integrácii do osobnosti človeka.	porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy,

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Nácvik diskusie o etických témach a riešenie morálnych dilem	Morálna dilema, pravidlá diskusie, morálne usudzovanie, hodnoty, prosociálnosť a solidarita, ľudská dôstojnosť, bioetické otázky, etika v súčasnom svete.	Zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej diskusie v skupine. Rozpoznanie a porozumenie prítomnosti morálnej dilemy v danej životnej situácii. Formulovanie problému hlavnej postavy morálnej dilemy. Kultivované obhajovanie svojho názoru aj v prípade, že nie je v zhode s názorom väčšiny v referenčnej skupine (v triede, v rovesníckej skupine a pod.). Opísanie hodnôt ovplyvňujúcich naše správanie a rozhodovanie. Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotný zasadiť sa za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín). Porozumenie solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta). Postup tvorby argumentov, oboznámenie sa argumentačnými faulmi, a tak práca s konceptom kritického myslenia. Nácvik a uplatňovanie argumentačných spôsobilostí v diskusii s ohľadom na riešený aktuálny etický problém. Porozumenie morálnej dileme a morálnemu problému cez konflikt hodnôt. Základné argumentácie objavujúce sa v spoločnosti v biotických otázkach života (od počatia po smrť človeka, telesnosť a sexualita, zdravie a krása, "vylepšovanie" ľudského tela, eutanázia, interrupcia, prenatálna medicína, výskumy na ľuďoch a zvieratách, etické aspekty vzťahu k zvieratám, genetické modifikácie) s rešpektom k rôznym názorom vzhľadom na kontroverziu niektorých tém.. Uvedomovanie si morálnych princípov a hľadanie etických limitov vo svete vedy, techniky a kultúry.	komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných, klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu, zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu, rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne, utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu.

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

ETICKOOSOBNOSTNÝ	Poznávanie etických aspektov ekonomiky	Práca, podnikanie, peniaze, konzum, šetrnosť, umiernenosť, solidarita.	Uvažovanie nad konzumným spôsobom života, umiernenosťou a šetrnosťou, štedrosťou, prajnosťou, podnikavosťou (etickými aspektmi finančnej kultúry) . Rozlišovanie funkcií peňazí -ako cieľ alebo prostriedok, materiálne a nemateriálne hodnoty. Identifikovanie a porovnanie konzumného a nekonzumného (udržateľného) spôsobu života cez prejavy a vonkajšie znaky, ich hodnotové ukotvenie.	analyzovať mediálne obsahy a ich vplyv na správanie a postoje ľudí využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka, rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj
------------------	--	--	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Poznávanie etických aspektov ekonomiky	Práca, podnikanie, peniaze, konzum, šetrnosť, umiernenosť, solidarita.	Odhaľovanie manipulácií vedúcich ku konzumnému spôsobu života (nadspotreba) a orientácia na rozvoj viacerých stránok človeka. Spoznávanie vzťahov medzi ekonomikou a uplatňovaním prosociálnosti: solidarita, subsidiarita, dobrovoľníctvo, charita. Hľadanie hraníc súcitu -súcit ako aktívna motivácia/ lútosť ako pasívny pocit. Rozlišovanie hraníc pomoci, ktorá naozaj pomáha, ktorá ubližuje zneužíva	informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, identifikovať vhodné a nevhodné Mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.
ETICKOOSOB NOSTNÝ	Kultivovanie medzináboženského dialógu a dialógu veriacich a neveriacich	Zmysel náboženstva, medzináboženský dialóg, úcta, rešpekt.	Uvažovanie nad veľkými otázkami ľudstva (Prečo vznikol svet?, Prečo žijem?) a skúmanie odpovedí rôznych náboženstiev. Hľadanie spoločných etických prienikov v medzináboženskom dialógu vs. polarizácia spoločnosti. Rešpektovanie ľudí s iným vierovyznaním a bez vyznania. Reflexia úcty k posvätnu v živote ľudí súčasnej doby. Diskusia o aktuálnych problémoch – sekty, kulty, zneužívanie, náboženská a antináboženská neznášanlivosť.	využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami - porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život, orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre,

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

ETICKOOSOB NOSTNÝ		Hodnota zdravia, telesné a duševné zdravie, závislosti, zodpovednosť za život a zdravie, zdravá sebaláska a seba prijatie.	Rozlíšenie telesného a duševného zdravia (well-being) a ich vzájomného súvisu (psychosomtika). Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny). Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach a zdravom životnom štýle. Reflexia o zmysle života. Reflexia o ochrane a starostlivosti o vlastné zdravie. Spracovanie osobného plánu na udržanie telesného a duševného zdravia počas dospievania.	vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme, uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu, chrániť život vo všetkých formách,
----------------------	--	---	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Formovanie Environmentálne etického povedomia	Krása prírody, zodpovednosť, udržateľnosť, environmentálne aktivity.	Vnímanie krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života. Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcich k udržateľnosti. Upevňovanie etických postojov vedúcich k udržateľnosti života na Zemi. Zhodnotenie vlastných a spoločenských možností riešenia environmentálnych problémov na lokálnej a globálnej úrovni.	posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi. zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň, vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie,
ETICKOOSOBNOSTNÝ	Realizácia projektu s pridanou hodnotou		Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte (dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.). Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho projektu, napr. v areáli školy, v obci. Vyhodnotenie a prezentácia realizovaného projektu.	participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti, navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo ŠVP a z návrhov obsahového manuálu k vzdelávacím štandardom, ktoré pre RKC pripravilo Katolícke pedagogické a katechetické centrum (KPKC) KURIKULUM RÍMSKOKATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA/ NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY dostupné: <https://kpkc.sk/wp-content/uploads/2020/04/KURIKULUM-KATOLICKEHO-NAB-ZS-A-SS%CC%8C-def-verzia-apri%CC%81I-2020.pdf>

Ciele predmetu pre 1.–3. cyklus:

Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- všimnúť si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- pozorovať náboženské správanie a vysvetliť ho.

Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva,
- náboženské poznatky usporiadať a primerane vyjadriť.

Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť

- svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:
- porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov a prvkov a dať ich do vzťahu s vlastným životom,
- spoznať spoločné znaky a rozdiely jednotlivých náboženstiev,
- otvorene hovoriť s inými o náboženských témach,
- použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

- spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
- klásť existenciálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Obsahové komponenty predmetu pre 1.–3. cyklus:

Boh a človek

Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázky o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka.

Ježiš Kristus

Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvešť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaní Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

Sväté písmo

Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život.

Cirkev a sviatosti

Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločenstve, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásanosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

Kresťanský život

Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Vychádzame pritom z návrhov obsahového manuálu k vzdelávacím štandardom, ktoré pre RKC pripravilo Katolícke pedagogické a katechetické centrum (KPKC)

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávy nia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
- poznať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh a človek	Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia BohStvoriteľ a Otec Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti, zručnosti Božia starostlivosť a skutky lásky Ja a moja rodina (patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov v triede, miesto spoznávania nových vecí) Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov) Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) Boh je nebeský Otec (Božia starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu) Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh) Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, pozdrav; hovorím Bohu: „Otec“ modlitba Otče náš) Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš)	vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločensťve, vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi,
Ježiš Kristus	Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania Zvestovanie (Lk 1,26-38) Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas´ Mária) Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14) Traja mudrci (Mt 2, 1-12) Ježišovo detstvo (12 ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41-52; život v Nazarete) Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35-41) Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) Ježiš kriesi mŕtvych (<i>Jairova dcéra</i>, Mk 5, 21-24; 35-43) Ježiš za nás trpel (Mt 27) Veľká noc zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8)	poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Sväté Písmo	Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia	Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35-41) Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) Ježiš kriesi mŕtvych (<i>Jairova dcéra</i> , Mk 5, 21-24; 35-43)	prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,
Cirkev a sviatosti	Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“	Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina tí, ktorí veria v Pána Boha aj ja do nej patrím) Kostol (miesto stretnutia veriacich, zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky oltár, svätostánok., patrón nášho kostola)	chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka,
Kresťanský život	Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra Vzťah s Ježišom v každodennom živote	Ježiš nás učí konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách (Bernadetta z Luordes, sv. Katarína Laboure...) Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Juan Diego, František z Assisi... iní podľa výberu) Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš; nezabúdať na Ježiša cez prázdniny)	porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh a človek	Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi Komunikácia s Bohom v modlitbe Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov - Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti...) - Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie) - Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom, („Pane nauč nás modliť sa“ Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4) - Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba) - Prví ľudia v raji (Adama a Eva, Gn 2, 4-25, život v raji v Božej prítomnosti) - Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) - Povolanie Abraháma (izraelský ľud vyvolený národ, Gn 12, 1-8) - Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) - Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17)	chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi, opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
Ježiš Kristus	Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet Začiatky Ježišovho verejného účinkovania Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách - Ján Krstiteľ (Ján ten, ktorý pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Za-chariášovi, Lk 1, 5-25) - Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) - Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14) - Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17) - Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17) - Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievačovi ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) - Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) - Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah, vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník
ovci, Lk 15. 1 6;Jn 10, 1 21)

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Sväté Písmo	Ježiš–Boží Syn vo svete biblických príbehov Ježišovo učenie v podobenstvách	Ježiš učí v podobenstvách (podob. o rozsievачovi ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15.1 6; Jn 10, 1 21)	prostredníctvom biblických príbehov odhaliť - výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.
Cirkev a sviatosti	Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a cirkvi Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva	Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16;) Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 27) Zmŕtvychvstanie (Mt 28) Pán Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53) Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2) Apoštolí pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47) Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si; spoločná modlitba a slávenie v rodine) Patrím do Cirkvi môj krst (význam krstu, priebeh) V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať)	osvojiť si základné časti Svätej omše a - porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.
Kresťanský život	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka	Prinášam ovocie (Ježiš – môj vzor, podobenstvo o figovníku Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár) Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27; odmietnutie pozvania k modlitbe, sv. omši, ku konaniu dobrých skutkov) Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5)	- byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená Božie pôsobenie cez sviatosti Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany Prikázania ako pravidlá pre život	Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária, Lk 1, 26-38) V akého Boha verím (obrazy Boha a prirovnania) Vyznanie viery (Verím v Boha Najsvätejšia Trojica) Sedem sviatostí (informatívne) Som Božie dieťa krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom) Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15) Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro jednotlivé prikázania podrobne)	vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
Ježiš Kristus	Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov	Hriech neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov) Márnotratný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť) Ježiš uzdravuje (telo človeka opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia) Sviatosť zmierenia (Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14, úprimná ľútosť; priebeh sviatosti zmierenia) Vzájomné odpustenie (odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie)	poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah, vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Sväté Písmo	Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany	Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15)	prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.
-------------	---	---	--

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Cirkev a sviatosti	Hostina v biblických príbehoch, spojitost medzi Poslednou večerou a svätou omšou Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života	Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10) Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21) Posledná večera (Mt 26, 26-29) Eucharistia pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie) Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie) Slávime Veľkú noc (liturgia Veľkej noci) Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) Obeta lásky (obeta, zmysel utrpenia a obety, moja obeta) Svätá omša (obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše;) Nedeľa – deň s Pánom (hodnota a dôležitosť nedele; neúčast na hostine, Lk 14, 16-18) Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď)	chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka, osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.
Kresťanský život	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana	Zlaté pravidlo	porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus

Hlavným cieľom 2. cyklu je, aby žiaci preukázali zvládnutie základov náboženskej gramotnosti. Žiaci si uvedomujú svoje dary a talenty a vedia konkretizovať prikázanie lásky k Bohu a blížnemu. Poznávajú Bibliu nielen ako literárne dielo, ale aj ako Božie slovo, orientujú sa v nej a pomocou nej skúmajú poslanstvo o stvorení sveta.

Prehlbujú svoj vzťah k Bohu v troch osobách a vedia ho vyjadriť, osvojujú si rôzne formy modlitby ako súčasť ich náboženského života. Žiaci vedia charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia ako aj jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus

poznať základnú štruktúru Biblie a orientovať sa v nej,

reprodukovat biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam,
 poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv,
 pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva,
 chápať Ježišovo konanie v kontexte príkazu lásky a aplikovať príkaz lásky vo svojom živote,
 chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby,
 charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období,
 charakterizovať jednotlivé sviatosti, poukázať na ich význam v živote kresťana,
 používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cykus; 4.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Viera v Boha ako súčasť života človeka Biblické postavy a ich viera v Boha Božia starostlivosť o vyvolený národ v dejinách	- Moja dôvera v Boha (čo znamená veriť, viera prirodzená, nadprirodzená, Mt 6, 25 – 34; čo znamená dôverovať Bohu, dôvod prečo dôverovať, kedy dôverovať; pokúšanie na púšti, Mt 4, 1-12; dôvera aj v pokušeniach, ťažkých situáciách) - Noe verí Bohu (archa, potopa, nový život, Gn 6 8) - Abrahám a Izák (narodenie Izáka, Gn 21, 1-8; obetovanie Izáka, Gn 22, 1-18) - Jakub a Ezau (Gn 25, 19-34; Gn 27, 145) - Jozef a jeho bratia (život v rodine, nenávisť bratov, predali ho, Gn 37 38) - Mojžiš pred faraónom (egyptské rany, Ex 4,27 12) - Boh kráča so svojim ľudom (odchod z Egypta, Ex 13 15, putovanie púšťou – manna, Ex 16, 1-31; voda zo skaly, Ex 17, 1-7; Desatoro, Ex 19, 1-9; 16-20; Ex 31, 18; Ex 20, 1-17) - Obsadenie zaslúbenej zeme (prechod cez Jordán, Joz 3; dobytie Jericha, Joz 2; 6) - Dávid a Goliáš (1Sam 17, 1-58)	poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv a v udalostiach vyvoleného národa, jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju predstavu o Bohu,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Ježiš Kristus	Hlavné prikázanie lásky k Bohu k blížnemu a k sebe samému Láska k Bohu v Starom zákone i v živote súčasného človeka Láska k blížnemu a skutky milosrdenstva Láska k sebe samému, moje dary a talenty	Božia láska ku mne (hlavné prikázanie prikázanie lásky, Lk 10, 25-29) Milosrdný Samaritán (Lk 10, 30-37) Láska k Bohu (Izrael v Starom zákone všetko, čo hovoril Pán, splníme a zachováme, Ex 24, 1-11; potreba modlitby, rešpektovanie Božieho slova; kto zachová prikázania, bude v nebeskom kráľovstve veľký) Láska k blížnemu (boháč a Lazár, Lk 16, 19-31; skutky milosrdenstva,) Miluj blížneho ako seba samého (Mt 25, 40 skutky milosrdenstva, príklady svätých podľa výberu Matka Tereza, sv. Vincent de Paul, Titus Zeman a iní) Mám veľa darov (podobenstvo o talentoch, Mt 25, 14-30; využívať svoje dary aj pre dobro blížnych) Zlaté pravidlo (Mt 7, 12; úcta k sebe, k vlastnému telu)	pomocou Svätého písma objavovať príklady prejavu lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému, osvojovať si postoj lásky k blížnemu, prijímať druhých takých, akí sú a prejavíť im skutky milosrdenstva, vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha a hľadať spôsob ako ich využívať aj pre dobro iných.
Cirkev a sviatosti	Spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka	Ježiš je s nami vo sviatostiach (význam sviatostí v živote človeka, aké miesto majú sviatosti v živote človeka, predstaviť sviatosti v konkrétnych životných situáciách) Krst (Som spojený s Ježišom – podobenstvo o viniči Jn 15, 1-11; aj zariadenie) Sviatosť daru Ducha Svätého Sviatosť birmovania (Turíce, Sk 1; Ježiš sľubuje silu zhora dary Ds, posila pre môj život) Dar odpustenia Sviatosť zmierenia (aj zariadenie spovednica) Slávime sviatosť lásky Eucharistia (bohoslužba slova, bohoslužba obety) Nedeľa deň Pána (Sk 2, 42 – účasť prvých kresťanov na lámaní chleba, dôležitosť nedele, budovanie spoločenstva, dôležitosť kresťanského spoločenstva,) Rodina spoločenstvo lásky Manželstvo (láska, ktorá sa dáva; budovanie rodiny mama, otec, deti) Kňaz druhý Kristus Sviatosť posvätného stavu (ustanovenie kňazstva, Zelený štvrtok; stručne hierarchia) Aj starí a chorí majú miesto v Cirkvi Pomazanie chorých (Božia	charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 4.ročník

pomoc pre chorých)

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Kresťanský život	Liturgický rok Komunikácia s Bohom v modlitbe	Mesiáš prichádza - Adventné obdobie (liturgický rok; liturgická farba, symboly a znaky Adventu, sviatky, tradície; Svätá rodina hľadá príchod, Lk 2,1-7) Narodil sa Pán Vianoce (udalosti narodenia (Lk 2, 1-14; symboly a znaky Vianoc; sviatky vo Vianočnom období) Pôstne obdobie (križová cesta, liturgická farba, symboly) Veľkonočné obdobie (smrť a zmŕtvychvstanie, nanebovstúp., Turíce; liturg. farba, symboly) Obdobie cez rok (aj prikázané sviatky, mariánske sviatky, mariánska modlitba a úcta, modlitba sv. ruženca, cirkevné prikázania; liturgické farby)	charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku, osvojovať si rôzne formy modlitby ako prostriedok komunikácie a vytvárania si dôvernejšieho vzťahu s Bohom.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Prítomnosť Boha vo svete a jeho pôsobenie Boh ako Trojica, vyznanie viery Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta Boh ako Otec, Božie atribúty	- Boh existuje je všade okolo nás (odkiaľ to vieme, hoci ho nevidíme, cítime, vnímame jeho - pôsobenie, poznanie Boha z jeho diel, konkrétne príklady zo života a skúsenosti s Bohom) Ako si ľudia predstavovali Boha (kedysi: Boh vládca pán sveta prírodné živly, potreba uzmierenia, keď sa Boh hnevá..., Boh nás pozná a vie o nás všetko Ž 139; aj my spoznáваме Boha) - Jeden Boh v troch osobách (Vyznanie viery, Najsvätejšia Trojica, šesť hlavných právd) Boh Otec sa nám prihovára (cez udalosti, cez ľudí, cez Sväté písmo) Človek je tvor zvedavý (skúma svet okolo seba, údiv nad prírodou, ako všetko funguje) Boh Stvoriteľ neba i zeme (pôvod sveta, Gn 1,12,4) Pravda posolstva o stvorení sveta (porovnať aj rôzne názory na vznik sveta stručne) Boh Otec všemohúci (Božie atribúty všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný; Bohu nič nie je nemožné príklady zo Svätého písma (učivo 4. ročníka),	jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju predstavu o Bohu, stručne charakterizovať Boha v troch osobách a všímať si jeho pôsobenie, rozlíšiť biblickú pravdu o stvorení sveta od iných názorov a teórií.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5.ročník

napr. prechod cez Červené more, dobytí Jericha, Daniel v
jame leva, zvestovanie

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 6.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sväté Písmo	Biblia ako Božie slovo a jej pôvod Svätá zem – krajina Biblie Biblia Božie slovo (Boh sa nám prihovára, pôvod Biblie, autor Biblie, svätopisci) Biblia ako „Kniha kníh“ (rozdelenie kníh – Starý zákon, Nový zákon) Ako sa orientujeme vo Svätom písme (členenie, súradnice) Krajina Biblie, jej zvyky a tradície (poľnohospodárstvo, rybárstvo, Jordán, Genezaretské jazero...)	poznať základnú štruktúru Biblie, orientovať sa v nej a predstaviť jej význam pre kresťanskú vieru, opísať miesta spojené s biblickou tradíciou.
Cirkev a sviatosti	Rodina ako domáca cirkev, oslava Boha v rodine Modlitba v spoločenstve Cirkvi Miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme Kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom - Oslava Boha v rodine (modlitba v rodine, slávenie nedele) - Cirkev spojená v modlitbe (dôležitosť spoločnej modlitby; dôležitosť nedeľnej svätej omše, vytváranie spoločenstva Cirkvi) Modlitba za chorých a zosnulých Boh je prítomný medzi ľuďmi (obetný oltár v Starom zákone, napr. u Abraháma, stánok zhromažďovania – archa, Ex 25, 10-22; archu nesú do boja, prechod cez Jordán) Jeruzalemský chrám a synagóga (Šalamún a stavba chrámu) Kostol Boží dom (Božia prítomnosť; dom modlitby vyhnanie predavačov z chrámu, Jn 2, 13-16; základné zariadenie chrámu oltár, ambona, svätostánok) Liturgické rúcha a predmety (aj liturgické knihy) Liturgické farby a symboly, postoje a gestá (zopakovať aj liturgický rok)	opísať slávenie nedele a sviatkov vo svojej rodine a v spoločenstve Cirkvi, do ktorej sa zapájajú a objasniť ich význam, spoznávať miesta modlitieb a Božej prítomnosti v minulosti i v dnešnej dobe a pomenovať ich základné prvky. charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku,
Kresťanský život	Komunikácia s Bohom v modlitbe Modlitba a jej formy Človek modlitbou odpovedá na krásu stvorenia (oslava Boha Tvorcu, Ž 8; Ž 19, 1-7) Modlitba ako rozhovor s Bohom (rozhovor s priateľom, modlitba ako dialóg, Boh počúva) Formy modlitby (vdďaka, prosba, chvála, odprosenie, osobná modl., naučené modl., ruženec) Postoje pri modlitbe (státie, sedenie, klačanie, zopnuté ruky...)	osvojovať si rôzne formy modlitby ako prostriedok komunikácie a vytvárania si dôvernejšieho vzťahu s Bohom.

Hlavný cieľom 3. cyklu je rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti. Žiaci vedia vyjadriť svoje predstavy o Bohu a zaujať osobný postoj voči otázkam kresťanskej viery aj v kontexte iných náboženstiev. Žiaci vedia poukázať na aktuálnosť Svätého písma, zdôvodniť historickosť osoby Ježiša Krista a prepojiť jeho posolstvo so svojím vlastným životom. Žiaci poznávajú rôzne etapy šírenia kresťanstva a charakterizujú Cirkev a jej úlohu v súčasnosti, pričom vedia zaujať osobný postoj k cirkvi a zapojiť sa do činnosti miestnej cirkvi. Žiaci poznajú význam jednotlivých sviatostí, reflektujú svoje hodnoty, vedia si zostaviť vlastný rebríček hodnôt. Konfrontujú svoj život s Desatorom a uvažujú nad svojím životom ako osobnom povolaním vo vzťahu k sebe, druhým a k svojmu okoliu.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus :

- poukázať na jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanských hodnôt,
- uvedomiť si potrebu pravidiel, konfrontovať sa s Desatorom a aplikovať pravidlá správneho morálneho života na vlastný život,
- prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka,
- zdôvodniť historickosť osoby Ježiša Krista a inšpirovať sa Ježišovým životom ako príkladom pre svoje konanie,
- interpretovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a stotožňovať sa s biblickými postavami a vzormi viery v Boha,
- vnímať Bibliu ako Božie slovo a zdôvodniť jej aktuálnosť a odkaz pre súčasný život,
- zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha,
- vnímať Cirkev v jej historických súvislostiach a poukázať na hlavné historické udalosti, ktoré zasiahli do jej života,
- porovnať kresťanské náboženstvo s inými náboženstvami, opísať ich spoločné znaky a rozdiely a vyjadriť, v čom je jedinečnosť a hodnota kresťanstva,
- s rešpektom pristupovať k ľuďom s iným náboženským presvedčením,
- charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cykus; 6.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Boží plán pre človeka Človek – jedinečné Božie stvorenie Božie pôsobenie v živote biblických postáv v dejinách – časová os	Boh chce naše šťastie (od prirodzeného šťastia ku šťastiu, čo robí človeka šťastným; Boh má o človeka záujem, Boží plán pre človeka šťastie, večný život; Boha na prvé miesto) Človek je strážcom stvorenia (Stvorenie človeka, raj, Gn 2, 4-18; človek bol oživený duchom –Boh mu vdýchol dušu, Gn 2, 1-7; duša človeka je nesmrteľná šesť hlavných právd) Odmietnutie Božej lásky (prvý hriech a jeho dôsledky – strom poznania dobra a zla, Gn 3, 1-13; prísľub Vykupiteľa – strom života, Gn 3, 14-24) Boh pôsobí v živote biblických postáv (časová os, krátky stručný prehľad dejín spásy, skúsenosť biblických postáv, s ktorými sa dieťa môže identifikovať – Abrahám, Gn 12, 1-9; 13, 14-18; 18, 1-15; 21, 1-8, Jozef, Gn 37, 2-36; 39-45, Mojžiš...) Putovanie do zaslúbenej zeme (manna, Ex16, 1-31; medený had, Nm 21, 4-9) Dobytie Jericha (Joz 6)	popísať dôsledky prvého hriechu a odmietnutia Božieho plánu, opísať biblické udalosti, vysvetliť ich význam

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ježiš Kristus	Ježiš Kristus ako historická osoba (narodenie) Ježišovo verejné účinkovanie Ježišove zázraky ako znamenia príchodu Božieho kráľovstva Ježiš Kristus ako historická osoba (utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie)	na základe konkrétnych faktov poukázať na historickosť osoby Ježiša Krista, konfrontovať vlastné postoje s konaním Ježiša a Márie a zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha,
Sväté Písmo	Prísľub Mesiáša (proroci Izaiáš: Iz 7, 14; 9,5; 11, 1-5; Micheáš: Mich 5, 1; Ján Krstiteľ: Lk 1, 5-25; 56-80) Ježiš skutočne žil (Palestína v časoch Ježiša, Ježiš historická osoba, cisár Augustus, sčítanie ľudu, Herodes, Betlehem) Narodenie Ježiša (Lk 2) Ježiš začína verejne účinkovať (krst v Jordáne, Mt 3, 1-17; Ježiš povoláva apoštolov povolanie prvých učeníkov, Mt 4, 18-22 alebo Lk 5, 1-11; vyslanie, Mt 10, 120) Priblížilo sa Božie kráľovstvo (Ježiš učiteľ'reč na vrchu, Mt 5, 3-11; 21-26; 38-47; Ježiš ponúka návod na šťastný život) Ježiš učí v podobenstvách (o poklade na poli, Mt 13,44; o rybárskej sieti, Mt 13, 47-50; o dvoch synoch, Mt 21, 28-32; o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-14; o talentoch, Mt 25, 14-30) Ježiš mení srdcia ľudí (Zachej, Lk 19, 1-10) Kána Galilejská (Jn 2, 1-11) Utíšenie búrky na mori (Mt 8, 23-27) Ježiš uzdravuje (uzdravenie chorého pri betsatskom rybníku, Jn 5, 1-18; uzdravenie posadnutého chlapca, Lk 9, 37-43) Udalosti umučenia, smrti a zmŕtvychvstania (obeta Ježiša zmysel obety; liturgia slávenia V. noci, Dôkazy o Ježišovej smrti Poncius Pilát, Jeruzalem, Boží hrob (Mt 26 - 27; prázdny hrob, Mt 28, 1-8; mimokresťanské dôkazy o Ježišovej smrti)	charakterizovať Evanjeliá, poukázať na ich pôvod a význam,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6.ročník

Cirkev a sviatosti	Vznik Cirkvi a Petrov primát	Peter nástupca Ježiša (Petrov primát, Mt 16, 13-20) Ježiš po zmŕtvychvstaní udeľuje Petrovi pastiersky úrad v Cirkvi (Jn 21, 15-19) Peter ohlasuje Krista (Turíce a prvá Petrova kázeň, vznik prvého kresťanského spoločenstva, Sk 2) Peter koná v mene Krista (Peter uzdravuje chromého, vyučuje, Sk 3-4)	vnímať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov, ktoré pokračuje v Ježišovom poslaní a poznávaní života prvého kresťanského spoločenstva,
-----------------------	---------------------------------	--	--

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Kresťanský život	Cirkev v dnešnej dobe Kresťan a Cirkev	Pápež viditeľná hlava Cirkvi (hierarchia v Cirkvi) Pápež nie je sám (apoštolská postupnosť, biskupi, kňazi, diakoni, územné členenie Cirkvi diecézy, farnosti; eparchie gréckokatolíckej Cirkvi informatívne) Krst vstupná brána do Cirkvi Žijem vo farnosti (vo farskom spoločenstve; moja angažovanosť v Cirkvi, vo farnosti; kňazi našej farnosti) Svätiť prikázané sviatky (prikázané sviatky a cirkevné prikázania)	charakterizovať Cirkev a jej úlohu v súčasnosti, poznávať cirkevnú hierarchiu, prijímať výzvy k angažovanosti v Cirkvi,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Viera ako odpoveď kresťana Veľké postavy viery Starého zákona Viera osôb povolaných do Božej služby Viera Božieho ľudu v čase neslobody	Ja a moja viera (kto mi odovzdal vieru, viera prirodzená, nadprirodzená, príklady viery v živote človeka, potreba viery, čo pre teba znamená veriť) Gedeon dôveruje Bohu (povolanie Gedeona, Sdc 6, 11-24; boj proti Bálovi, Sdc 6, 25-32; Gedeonovo rúno, Sdc 6, 36-40; Gedeonovo víťazstvo, Sdc 7, 15-25; Boh povoláva slabých) <i>Samson</i> (<i>Samson</i>, Sdc 13; <i>Samson a filištínci</i>, Sdc 16; <i>Samson a Dalila</i>, Sdc 16, 4-22) S Bohom som silný (Dávid a jeho hriech, 2Sam 11-12, byť malým pred Bohom) Šalamún (Šalamúnova viera a dôvera v Boha, 1Kr 3, 1-15; Šalamúnova múdrosť, 1Kr 3, 16-28; hľadať múdrosť v Božom slove) Eliáš dôveruje Bohu (Eliáš pri potoku Karit, 1Kr 17, 1-6; Eliáš v Sarepte, 1Kr 17, 7-24; Eliáš a Bálovi proroci, 1Kr 18; Eliáš na vrchu Horeb, 1Kr 19, 1-18; vytrvalosť v hlásaní) Odvážny Daniel (Daniel na kráľovskom dvore, Dan 1, 1-21; Nabuchodonozorov sen, Dan 2, 1-49; traja mládenci v ohnivej peci, Dan 3, 1-97; Daniel v levovej jame, Dan 6, 2-29; odvaha nevzdať sa svojej viery, odvaha a odovzdanosť v ťažkých život. situáciách)	vnímať Božiu starostlivosť v živote biblických postáv a porozumieť základným faktom dejín spásy na základe časovej osi, prostredníctvom príbehov biblických postáv poukázať na prítomnosť viery v živote človeka a nachádzať inšpiráciu pre osobný vzťah s Bohom,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6.ročník

Ježiš Kristus	Ježiš – učiteľ a vzor viery Mária – žena viery	Proste a dostanete (Mt 7, 7-11; dôvera v Božiu prozreteľnosť, Boh dáva človeku to, čo potrebuje, Mt 6, 25-34; viera ako horčičné zrnko, uzdravenie posadnutého, Mt 17, 14-20; čo robiť, keď sa mi nedarí) Odvaha vystúpiť z lode (Ježiš kráča po mori, Peter vystupuje z lode, Mt 14, 22-33; prekonanie strachu, v ťažkostiach hľadiť na Ježiša)	odhaľovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, pomenovať dôležité
---------------	---	---	---

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Ježiš Kristus	Ježiš – učiteľ a vzor viery Mária – žena viery	Ježiš je Pánom života a smrti (vzkriesenie Lazára – áno, Pane, ja som uverila, Jn 11, 1-44; viera v zdanlivo neriešiteľnej situácii; vidieť Božie skutky vo svojom živote) Keď nás viera niečo stojí (uzdravenie slepého od narodenia, Jn 9, 1-41; prekoná-vanie ťažkostí spojené s vierou v Krista) Mária dôveruje Bohu (Mária dôveruje aj v ťažkostiach, Mt 1, 18-25; v Betleheme niet miesto, Lk 2,7; Simeonovo proroctvo, Lk 2, 21-35; sedembolestná Panna Mária, útek do Egypta, Mt 2, 13-23; stratenie 12-ročného Ježiša v chráme, Lk 2, 41-52) Mária dôveruje až do konca (krížová cesta, Jn 19, 25-27; aký je Boží plán pre mňa, ako prijímam ťažkosti, bolestné situácie)	Pomenovať dôležité prvky jeho poslania o Božom kráľovstve a prehodnotiť osobný vzťah k nemu,
Cirkev a sviatosti	Život a viera prvého kresťanského spoločenstva Svätý Pavol a ohlasovanie evanjelia Šírenie kresťanstva na našom území Cirkev v stredoveku Život Cirkvi od stredoveku po 20. storočie	Vznik Cirkvi a viera prvého kresťanského spoločenstva (vznik Cirkvi na Turíce Sk 2, 1-41; čo je Cirkev, základné vlastnosti Cirkvi jedna, svätá, katolícka, apoštolská; jedno srdce a jedna duša, lámanie chleba, modlitby, Sk 2, 42-47; aká je viera nášho kresťanského spoločenstva; Mária Matka Cirkvi) Prvé prenasledovanie Cirkvi (prvý mučeník sv. Štefan Sk 6, 7-15; Sk 7, 1-60)3. Obrátenie Šavla (Sk 9, 1-25; moje osobné obrátenie) Pavol ohlasuje Krista (sv. Pavol a jeho misijné cesty, Sk 13n; misijná cesta – Cyprus, Sk 13, 1-12; v Ikóniu, Sk 14, 1-7; uzdravenie chromého v Lystre, Sk 14, 8-20) Prenasledovanie Cirkvi a náboženská sloboda (cisár Nero, Dioklecián; cisár Konštantín Milánsky edikt náboženská sloboda r. 313) Misia sv. Cyrila a Metoda na našom území (Proglas práca s textom zameraná na hľadanie duchovného odkazu pre môj život) Žiaci sv. Cyrila a Metoda (Gorazd a sedempočetníci) Vznik reholí (františkáni, dominikáni, jezuiti, milosrdní bratia, školskí bratia, lazaristi, vincentky a iní, školy a vzdelávanie kláštorne školy, katedrálne, farské, univerzity, sv. Tomáš Akvinský) Reformácia a protireformácia Misie (sv. František Xaverský a i.) Ako idú dejiny ďalej (projektové vyučovanie stručne zhrnúť: osvietenstvo, vznik nových reholí, 19. storočie a sociálne učenie Cirkvi, 20. storočie II. Vatikánsky koncil a obnova Cirkvi, pápeži 20. storočia informatívne; projek. vyučovanie) Prenasledovanie Cirkvi na Slovensku v čase komunizmu (prenasledovanie	charakterizovať osobnosť svätého Pavla, apoštola národov a jeho prínos pri šírení kresťanstva, poznávať pôsobenie Cyrila a Metoda a ich nasledovníkov, vysvetliť ich prínos pre šírenie kresťanstva na našom území, charakterizovať etapy šírenia kresťanstva v dejinách a poznávať ich hlavné prvky

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

kňazov, rehoľníkov, gréckokatolícka Cirkev a prenasledovanie)

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Kresťanský život	Svedectvá viery kresťanov 20. storočia Viera kresťana uprostred svetových náboženstiev	- Ako prežívali vieru ľudia 20. storočia v ťažkých situáciách (osobnosti viery dnešnej doby podľa výberu a ich odkaz pre nás, napr. bl. Titus Zeman, bl. Anka Kolesárová, bl. sestra Zdenka Šelingová, Janko Havlík a i., gréckokatolíci bl. P.P.Gojdič, bl. Vasil Hopko, bl. Metod Dominik Trčka, osobnosti podľa vlastného výberu; projektové vyučovanie) Kontakt veriaceho človeka so svetovými náboženstvami (stručná charakteristika hlavných svetových náboženstiev; spätosť kresťanstva a židovstva) Jedinečnosť a hodnota kresťanstva (jedinečnosť vykupiteľského diela Ježiša Krista Boh zomiera za človeka, osobný vzťah človeka k Bohu, komunikácia s Bohom)	oboznámiť sa s osobnosťami 20. storočia, ktoré trpeli pre vieru, vnímať zmysel ich utrpenia a konfrontovať svoje postoje s ich postojmi viery, porovnať kresťanské náboženstvo s inými náboženstvami, opísať ich spoločné znaky a rozdiely a vyjadriť, v čom je jedinečnosť a hodnota kresťanstva; rešpektovať ľudí s iným náboženským presvedčením

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Budovanie vzťahu človeka k Bohu Vzťah s Bohom a pravidlá na Sinaji	Boh povoláva človeka ku vzťahu (vyjsť od prirodzeného vzťahu medzi ľuďmi ku vzťahu k Bohu, Boh chce vytvoriť s ľuďmi vzťah, Ex 19, 1-8) Prikázania ako cesta k slobode (nie k otroctvu ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, Ex 19, 16-25; 20, 1-21; uzatvorenie zmluvy s Bohom, Ex 24, 1-18; sloboda človeka verzus príkazy a zákazy) Boh tvorí pravidlá pre správny smer (Desatoro, Dt 5, 6-21; Dt 6, 1-25; neobmedzuje ale chráni)	uvedomiť si potrebu pravidiel pre svoj život a konfrontovať svoje konanie s Desatorom,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cykus; 7.ročník

Ježiš Kristus	Priateľstvo s Ježišom Blahoslavenstvá – cesta k slobode a ku šťastiu	Ježiš môj priateľ ponúka program pre život (v čom tkvie priateľstvo s Ježišom, znaky takéhoto priateľstva, vzor obetovania: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto dáva život za svojich priateľov...” (sv. Maximilián Kolbe); Jn 15, 13; ukazuje cestu) Boh chce naše šťastie (blahoslavenstvá, ich význam a zmysel, Mt 5, 1-12; život podľa blahoslavenstiev v mojom živote) Blahoslavení milosrdní (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37; preukazovanie milosrdenstva; choď a rob podobne) Skutky telesného a duchovného milosrdenstva (byť soľou zeme a svetlom sveta, Mt 5, 13-16; rozvíjanie čností: napr. vytrvalosť v službe, trpezlivosť s chorými, s chudobnými, s ľuďmi na okraji spoločnosti; vzor služby Raul Follerau a iní...)	hľadať v blahoslavenstvách cestu k slobode a osvojovať si postoj lásky k blížnemu cez skutky milosrdenstva.
---------------	--	---	--

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8.ročník

Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Cirkev a sviatosti	Cirkev a služba blížnym	Budeme súdení podľa lásky (podobenstvo o poslednom súde, Mt 25, 31n;) Neprišiel som dať sa obsluhovať, ale slúžiť (umývanie nôh pri Poslednej večeri, Jn 13, 1-17; Ježišov príklad a služba lásky blížnym; sv. Terézia z Lisieux malé skutky s veľkou láskou) Skutky milosrdenstva a charitatívna služba v dejinách (zakladanie nemocníc, sirotincov, služba väzňom, galejníkom, služba chorým v ich domoch, sv. Martin de Tours, sv. Vincent de Paul a iní postavy podľa výberu) Služba chudobným v dnešnej dobe (sv. Matka Tereza a jej sestry, milosrdní bratia, komunita sv. Egídia a iní...)	konfrontovať svoj život so životom ľudí, ktorí konali skutky milosrdenstva a rozhodnúť sa pre konkrétnu formu prejavu lásky blížnemu,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Kresťanský život	Vzťah s Bohom Úcta k Božiemu menu Svätiť sviatočné dni Úcta k rodičom a k autorite Úcta k životu a jeho ochrana od počatia po prirodzenú smrť Čistota a vernosť Ochrana spoločné-ho vlastníctva	Úcta k jednému Bohu (Boh je na prvom mieste, Dt 5, 6-10; čnosť viery zapretie viery, keď dávam prednosť iným bohom, ateizmus) Nebudeš mať iných bohov (bôžikovia dnešnej doby; závislosti automaty, internet, peniaze...) Kultúry, poverby, okultizmus, mágia, veštenie Sekty odklon od pravého Boha Mať v úcte Božie meno (Mojžiš a horiaci krík, Jahve, Ex 3; vysloviť Božie meno s úctou – nadávky, nezneuctujem len Božie meno, ale aj človeka, Božie stvorenie; prezývky) - Nedeľa oslava Veľkej noci (židia a Sabat, Dt 5, 12-15; vzťah židovskej a kresťanskej Veľkej noci) - Nedeľa deň Pána (slávenie nedele – svätá omša, deň bez práce, budovanie spoločenstva rodiny; ako prežívam svätú omšu vysvetlenie postojov, zapájanie sa do svätej omše, eucharistický pôst, svätenie nedele a prikázaných sviatkov) Úcta k rodičom a k autorite (čnosť lásky, poslušnosť neposlušnosť, sebeckosť; moje miesto v rodine) Život ako dar (nezabiješ, Mt 5, 21-26; úcta k životu, ochrana zdravia; mravná sila strach z následkov; sebapoškodzovanie, anorexia, bulímia; sebaaprijatie) Chrániť život od počatia (potrat, eutanázia, vražda, samovražda) Cesty závislosti (závislosti, drogy, alkohol, IKT – mobil, internet) Šikana, kyberšikana Hodnota čistoty a zdržanlivosti (kto som pohľad chlapca na dievča; čistý pohľad na seba, jeden na druhého; čnosť miernosti smilstvo, nevernosť; príklady: Mária Goretti, Laura Vicuña, Anka Kolesárová)	poukázať na význam pravidiel v živote človeka, konfrontovať svoj život s Desatorom a pravdivo zhodnotiť dôsledky porušovania prikázaní pre svoj život, spoznávať rôzne formy povolania v živote kresťana a uvažovať o svojom osobnom povolaní,
------------------	---	---	---

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh a človek	Rebríček hodnôt a životný štýl mladých Sloboda človeka Slobodné rozhodnutie konať dobro v prospech iných Sloboda a zodpovednosť - Na čom staviam svoj život. Čomu verím. (dom na skale, Mt 7, 24-27) - Hodnoty života (čo sú hodnoty, hodnota času, priateľstva a pod., rebríček hodnôt) - Hodnota môjho života (Mt 19, 16-22 podobenstvo o bohatom mladíkovi) - Môj životný štýl (životný štýl mladých v súlade s kresťanskými hodnotami a v rozpore s kresťanskými hodnotami diskotéky, kino, alkohol, reklamy, nesprávne vzory) - Človek na počiatku stvorenia dostáva možnosť slobodnej voľby (jedinečnosť človeka, mať slobodnú vôľu neznamena robí si, čo chcem) - Otvorenosť pre druhých budovanie vzťahov Rút (myslieť na iných) - Tobiaš (konať dobro aj za cenu straty) - Sloboda a možnosť voľby (odpovedať či neodpovedať; voľba zla zneužitie slobody; pôstna prax Cirkvi dobrovoľné odopretie si niečoho pre dobro iných) - Zodpovednosť za svoje rozhodnutia (dopad mojich rozhodnutí na spoločnosť- sociálny hriech) - Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem (vzťah človeka k prírode, ochrana Božieho diela)	vyjadriť súvislosť medzi slobodou a vlastným konaním, zostaviť si vlastný rebríček hodnôt, prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom voči slobode každého človeka.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Sväté Písmo	Aktuálnosť Biblie	- Aktualizácia biblického textu v živote mladého človeka (identifikácia s biblickým textom, čo text hovorí pre mňa, v mojej konkrétnej situácii, Žalmy Ž 23, Ž 91, Ž 138; Perly múdrosti Šalamúnova múdrosť 1Kr 3, Kaz 3; „Tiesňové volania“...)	poukázat na aktuálnosť Svätého písma a biblických textov a objavovať v nich od-kaz pre svoj život
-------------	-------------------	--	---

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cirkev a sviatosti	Krst a jeho význam v živote človeka Sviatosť birmovania – sviatosť kresťanskej dospelosti Hriech a vina v živote človeka, sviatosť zmierenia Eucharistia a jej význam v živote kresťana	charakterizovať sviatosti kresťanskej iniciácie, definovať ich spoločné znaky i odlišnosti, poukázať na ich význam v živote kresťana.
Kresťanský život	Pravda a pravdepodobnosť Povolanie človeka Priateľstvo, láska a povolanie k manželstvu Božie kráľovstvo – cieľ života kresťana	chápať vieru vo večný život v kontexte kresťanskej nádeje, zaujať postoj k otázke večného života.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 9.ročník